

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Pogajanja med vlado in Hrvati

Pogajanja med vlado in Hrvati so se v minulem tednu nadaljevala. V Beogradu se je mudil tri dni dr. Mačkov odposlanec dr. Subašič. V četrtek, 4. maja, se je dr. Subašič vrnil v letalu v Zagreb, kjer je koj obiskal dr. Mačka, pri katerem se je sešlo vodstvo HSS. Po tej seji dr. Maček ni dal nobene izjave. Ker so se že bile razširile vesti, da so pogajanja med vlado in dr. Mačkom razbita, je podal predsednik

vlade in notranji minister Dragiša Cvetković 5. maja popoldne po časopisju objavljeno sledečo izjavo: »Med pogajanja, ki so bila med menoj in dr. Mačkom, predsednikom HSS, so bila zadnje dni od obeh strani izdelani predlogi, ki se še vedno proučujejo.« Navedeno izjavo predsednika vlade še vzdržujejo na strani vlade in dr. Mačka.

Mednarodni mir ni v nevarnosti

V minulem tednu je strašila po Evropi vojna nevarnost radi napetega razmerja med Nemčijo in Poljsko, ki se je pa že poleglo. Nemčijo razburja obkoljevalna politika Anglije, katera je sklenila pretekli teden sporazum s Turčijo. Po tej pogodbi se zavezujeta Velika Britanija in Turčija, da si bosta v medsebojno pomoč v korist varnosti obeh držav na Sredozemskem morju. Da bi Nemčija nekoliko zmanjšala vedno bolj nadkriljujočo oblast Anglije, sta se sestala v italijanskem mestu Milanu 6. in 7. maja nemški zunanji minister Ribbentrop in italijanski grof Ciano. Na tem sestanku je šlo za to, da se Nemčija in Italija pripravita za obrambo, da bo-

sta mogli takoj odgovoriti na poskuse obkoljevalne politike in jih razbiti. V to svrhu ni potrebno samo politično in gospodarsko sodelovanje obeh velesil, ampak tudi trdna in nezlomljiva vojaška zveza, katera je bila sklenjena v Milanu. Z milansko vojaško zvezo sta Italija in Nemčija zvezani v miru in vojni na življenje in smrt. V očigled kratko označeni evropski napetosti je razblinilo nevarnost za obstoječi mir odpotovanje angleškega kralja in kraljice za šest tednov v Ameriko. Potovanje angleške kraljevske dvojice od 6. maja za daljši čas je porok, da mednarodni mir zaenkrat ni v nevarnosti.

Banovinska skupščina mladine JRZ v Celju

Pod pokroviteljstvom g. predsednika senata dr. Antona Korošca bo dne 14. maja banovinska skupščina mladinske JRZ, združena z velikim zborovanjem. — Mladina JRZ, ki je pokazala veliko vnemo za politično delo, ki je pokazala svojo strumno organiziranost po vsej Sloveniji že pri neštetihih političnih manifestacijah, zlasti pa pri decembrskih volitvah, se bo ta dan zgrnila v Celju, kjer hoče pred svojimi voditelji, zlasti pa svojemu narodnemu voditelju pokazati sadove svojega dela. Naj ne bo ta dan občine, ki po svoji mladinski JRZ organizaciji ne bi bila zastopana v Celju!

Člani MJRZ! 14. maj je naš dan, naš praznik, ki ga moramo polnoštevilno praznovati v Celju, zbrani okrog narodnega voditelja dr. Antona Korošca.

*

Sporred prireditve:

1. Ob 6 budnica.
2. Ob 10.30 sprevid članov po mestu in defilacija mimo odličnih gostov, ki bodo sprevidu prisostvovali na balkonu mestne hiše.
3. Ob 11 otvoritev skupščine v dvorani Ljudske posojilnice.

Potres v Sloveniji

Dne 6. maja ob 5. uri 10 minut in 9 sekund so občutili močan potres, kojega središče je bilo v krajih od Laz do Zagorja ob Savi. Najhuje je bila prizadeta po potresnih sunkih Litija. V splošnem potresu ni prizanesel nobeni litijski hiši, ki šteje 200 hišnih števil, in je bilo v vsem poškodovanih z bližnjim Gradcem vred, ki ima 400 števil, 600 poslopj. Nekateri posestniki cenijo škodo od tisoč do deset ti-

soč dinarjev. Starejši Litijčani trdijo, da je bilo zadnje soboto huje kot leta 1895, ko je velikonočni potres uničil Ljubljano, a Litija tedaj ni posebno trpela. Kratke potresne sunke so čutili v Zagorju ob Savi, iz Krškega in celjske kotline javljajo o 6—8 sekund trajajočem potresnem valovanju, v Mariboru so čutili potres radi rane ure le zgodnji vstajalci v višjih nadstropjih.

Poljska

Poljaki so tisti slovanski narod, ki se mu je kot sosedu najdalje proti zapadu prodirajočih slovanskih plemen, ki so bila ponemčena, posrečilo ohraniti svojo narodno samobitnost in svojo državo. To državo so si že ustanovili v 10., odnosno v 9. stoletju. Širila se je vedno bolj ter uveljavljala svoj vpliv zlasti v severno-vzhodnem predelu Evrope. Po zemljepisnem položaju svojega državnega ozemlja izpostavljena Poljska je imela kot sosede tri mogočne države: Rusijo, nekdanjo Avstro-Ogrsko in Prusijo. V odporu proti tem trem silam je tudi vsled svoje notranje slabosti podlegla. Trojna delitev poljskega državnega ozemlja med Rusijo, Prusijo in Avstrijo leta 1772, 1793 in 1795 je končno dovela do popolnega uničenja stare poljske države. Ob koncu svetovne vojne leta 1918 pa je nekdanja Poljska zopet vznikla. Poučena po nauku svoje zgodovine se je obnovljena Poljska trudila, da ustvari in vzdržuje dobre odnose do obeh velikih sosednih držav: do Rusije in Nemčije. Glavno načelo njene zunanje politike je bilo: neodvisna poljska država, nepodrejena nobeni drugi državi, zlasti ne kakšni sosedni državi. S posebnimi pogodbami je Poljska ustvarila dobre sosedne razmere z Rusijo in Nemčijo. S poslednjo je sloveči poljski maršal Pilsudsky leta 1934 sklenil državno pogodbo o medsebojnem nenapadanju.

Zadnji čas pa so se ti dobri sosedni odnosi z Nemčijo nekoliko skalili. Poljska se je namreč začela vedno bolj zavedati, da ni njen položaj tako siguren, kakor se je dozdevalo. Sprejela je ponudbo Anglije, ki je obljubila braniti njeno državno neodvisnost v primeru, ako bi bila ogrožena od kogar koli; isto obvezo je Poljska sprejela v odnosu do Anglije, ako bi njej in nedotakljivosti njenih državnih meja pretila kakšna nevarnost. To je dalo Nemčiji povod, da je kancler Adolf Hitler odpovedal 28. aprila nenapadalno pogodbo s Poljsko ter zahteval priključitev Gdanska k Nemčiji in povsem svobodno cesto za Nemčijo preko tako zvanega poljskega koridorja, ki veže Poljsko z morjem.

Na te zahteve je odgovoril poljski zunanji minister Beck v svojem govoru na seji poljskega parlamenta v petek, 5. maja. Poudaril je z ozirom na zvezo Poljske z Anglijo, da sta obe državi odločno miroljubni ter da nima ne Poljska ne Anglija kakšnih zavojevalnih namenov. Glede na Francijo je izjavil, da sta Varšava in Pariz istega mnenja. Z velikim zanimanjem je vzel svet na znanje izjave poljskega zunanje ministra glede na razmerje Poljske do Nemčije. Kar se tiče od Nemčije enostransko odpovedane poljsko-

nemške pogodbe, je Beck rekel, da je Poljska vedno vestno izpolnjevala ta sporazum tudi v najbolj kritičnih časih. Ta sporazum pa je izgubil svoj pravi značaj v trenutku, ko so se pojavile težnje od strani nemškega rajha, da bi se sporazum tolmačil v takem smislu, ki bi omejeval svobodo poljske politike in stavljaj nove zahteve, ki se ne bi dale spraviti v sklad z neodvisnostjo, nedotakljivostjo in častjo Poljske in z njenimi življenjskimi interesi. Kar se tiče mesta Gdanska, ki ga Nemčija zahteva zase, si ni njegove svobode izmislila šele verzajska pogodba, marveč je to pojav, ki obstoji že več stoletij. Svobodno mesto Gdansk je sad pravega tolmačenja poljskih in nemških interesov. Nemški trgovci v Gdanku so zagotovili razvoj in blagostanje mesta, za kar se je zahvaliti tudi poljski prekomorski trgovini. Mesto leži ob izlivu v morje edine poljske velike reke (Visle). Poljska se je vedno držala ter se tudi še zdaj drži pravic in koristi svoje pomorske trgovine in pomor-

ske politike v Gdanku. Kar se tiče tako zvanega poljskega koridorja (hodnika) k morju, je Beck nastopil proti temu, da se ta kos zemlje imenuje koridor; ti kraji se imenujejo Pomorjanska vojvodina, so naseljeni od Slovanov, v teh krajih živi zelo majhen odstotek Nemcev. Kar se tiče vprašanja Gdanska in železniškega prometa preko Pomorjanske, gre za enostranske koncesije, ki jih nemška vlada zahteva od Poljske, ki nima nobenega razloga, da bi omejevala svojo suverenost (vrhovno oblast) na lastni zemlji. G. kancler Nemčije je predlagal v svojem govoru kot žrtev s svoje strani priznanje in končno sprejetje meje med Poljsko in Nemčijo, ki nam itak gre. Pogajanja med Poljsko in Nemčijo so možna, če je rajh navdahnjen miroljubnih teženj ter se bo posluževal miroljubnih metod. Poljska ne bo nikdar Slovaška. Za Poljake ne obstoja pojem miru za vsako ceno. V življenju narodov in držav je samo ena stvar, ki jo je treba ohraniti za vsako ceno — to je čast.

stopanje obeh velesil na Sredozemlju za primer izbruha kakšne nevarnosti.

Sovjetski komisar za zunanje zadeve odstopil. Največjo pozornost je vzbudil odstop sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova. Litvinov je bil sovjetski zunanji minister od leta 1930, ko je nasledil pred leti umrlega Čičerina. Litvinov naslednik je postal predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov, ki bo vodil tudi zunanje zadeve.

Angleški kraljevski par na poti v Ameriko. Angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta sta se odpeljala dne 6. maja na obisk v Kanado in Združene države. Z doma bosta skoraj pet tednov. Povsod po Ameriki pripravljajo kraljevskemu paru najbolj svečani sprejem. Visoka gosta se bosta prepeljala preko Oceana na ladji »Empres of Australia«, katero spremlja le nekaj manjših vojnih ladij.

Znatna pomnožitev angleške vojne mornarice. V minulem tednu so spustili na Angleškem v morje najhitrejšo 35.000-tonsko bojno ladjo »Princ of Wales«. Ob tej priliki je zvedel svet, da bo ojačeno angleško vojno brodogradništvo za 120 edinic s skupno tonažo 950.000 ton.

Angleški vojaški zakon uveljavljen za enkrat za tri leta. Zadnjič smo poročali, da sta obe angleški zbornici sprejeli zakon o obvezni vojaški službi. Novi zakon je že stopil v veljavo za enkrat za tri leta, a se lahko podaljša od leta do leta. Po novem zakonu bo znašal šestmesečni kadroški rok za vse zdravniško sposobne mladeniče med 20. in 21. letom. Po odsluženih šestih mesecih bo angleški vojak za dobo treh in pol let pripadal pomožnim edinicam ali pa bo dodeljen rezervi. Delodajalci so dolžni sprejeti delavca po odsluženem vojaškem roku nazaj v službo pod istimi pogoji, kakor jih je imel vojak pred odhodom v vojsko. Vojni minister se pooblašča, da zadrži gotov odstotek vojakov, ki so končali šestmesečni rok, še naprej v pomožnih edinicah. Ministrstvo za mornarico ima pooblastilo, da osnuje posebne rezerve, katerim bodo dodeljeni vojaki, ki so končali šestmesečni tečaj.

Strahovito bombardiranje kitajskega mesta Čungking. Iz japonske-kitajske vojne so javili v minulem tednu strahoviti zračni napad japonskih litalcev na kitajsko mesto Čungking, katerega so bombe popolnoma razdejale. Japonci so bombardirali tudi nemški in angleški konzulat in so nastali siloviti požari v vseh mestnih okrajih. Od bomb je bilo ubitih in ranjenih 5000 ljudi. Japonci izjavljajo, da bodo bombardiranja po zgledu na Čungking nadaljevali na vse vojaško važnejše točke.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Katoliška cerkev v naši državi postala lastnica verskega sklada. Pravosodni minister je podpisal uredbo o prenosu verskih zakladov katoliške cerkve v naši državi v lastništvo in upravo katoliške cerkve. Uredba je stopila koj po objavi v veljavo.

Nekatere izpremembe k uredbi o invalidskih podporah je izdal minister za socialno politiko in narodno zdravje. Dopolnila omogočajo naknadno prijavo za tiste invalide, ki iz kakršnih koli razlogov niso predložili svojih prijav do 31. marca letos. Ti invalidi se lahko prijavijo do 31. decembra letos. Dalje določajo nova dopolnila, da se v novo uredbo prevedejo tudi tisti invalidi, ki so dobili svoje podpore po invalidskem zakonu iz leta 1925, pa jih leta 1929 niso na novo prevedli. Takim invalidom se krivica popravlja in bodo dobili povrnjeno razliko za čas od 1. januarja 1929 do 31. marca 1939, če je razlika v njihovo korist. Če bi pa po novi uredbi dobili manjšo invalidnino, se višek, ki so ga dobili, ne bo izterjal za nazaj. Takih invalidov je okrog 5000 v državi. Vse te izpremembe pa ne smejo preseči proračunsko določenih zneskov, ki so namenjeni za podpore invalidom.

V DRUGIH DRŽAVAH

Romunski zunanji minister na obisku malodane vseh prestolnic v Evropi. Romunski zunanji minister Gafencu je porabil drugo polovico aprila in prve dni maja za obisk skoraj vseh prestolnih mest evropskih velesil. Mudil se je par dni v razgovorih z vodilnimi politikami v Berlinu, v Bruslju, Londonu, Parizu in končno v Rimu. V Rimu se je Gafencu po političnih razgovorih z Mussolinijem in zunanjim ministrom grofom Cianom poklonil papežu Piju XII. Po avdienci je obiskal kardinala državnega tajnika msgr. Magliona. Zastopnik Romunije je prejel visoko papeževo odlikovanje. Iz Rima se je vračal proti koncu minulega tedna Gafencu preko Beograda v Bukarešto. V naši prestolnici se je pomudil romunski zuna-

nji minister nekoliko pri našem zunanjem ministru, ker so obiski romunskih zunanjih ministrov jugoslovanski vladi postali običaj.

Madžarski obisk v Berlinu. Madžarski ministrski predsednik grof Teleky in zunanji minister sta zaključila 2. maja svoj berlinski obisk. Po uradnih poročilih sta imela zastopnika Madžarske uspešne ter prijateljsko prisrčne razgovore s kanclerjem Hitlerjem, zunanjim ministrom Ribbentropom, maršalom Göringom in Hitlerjevimi namestnikom Hessom.

Poslanska zbornica na Madžarskem razpuščena. V madžarskem parlamentu je bil 4. maja prečitan ukaz regenta Horthyja, s katerim se razpušča sedanja poslanska zbornica, ker je potekla doba, za katero je bila izvoljena. Nove volitve bodo proti koncu maja.

Poveljnik nemške kopne vojske v Rimu in v Tripolitaniji. Vrhovni poveljnik nemške kopne vojske general Brauchitsch se je pripeljal koncem aprila s spremstvom vojaških svetovalcev v Rim. Nemški poveljnik je bil pri italijanskem kralju in cesarju in se je dolgo razgovarjal z Mussolinijem. Prvega maja se je odpeljal v letalu iz Rima v italijansko severnoafriško kolonijo Tripolis, kjer je imel važne sestanke z maršalom Balbom. Iz Tripolitanije se je vrnil general zopet v Rim na posvet z italijanskim maršalom Badogliom in admiralom Cavagnarijem. Italijansko-nemški posveti se nanašajo na skupno na-

Kako pišejo ...

»Domovina« hoče ostati zvesta svojim tradicijam (izročilom) lažnivega liberalizma in jalovega naprednjaštva. To kaže v vsakem poskusu ocenjevanja dogodkov dnevne politike, zlasti pa v svojih tako zvanih prosvetnih stremljenjih. Misli namreč, da je tudi ona poklicana k temu, da širi prosveto med ljudstvom. Za naše ljudstvo pa bi bilo stokrat bolje, ako bi »Domovina« med njim ustavila izvrševanje svoje »kulturne« naloge. Njen kulturni

program namreč obstoja v objavljanju iz tujine vzetih kriminalnih romanov in po-vesti. Komaj odcvete taka kulturna cvetka na »Domovinih« gredah, že je vsajena druga in tej sledi tretja. Sad pa, ki ga rodijo takšne kulturne cvetke, se da presoditi po tem, da med mladino surovost in podivjanost ne pojema, temveč narašča ter da se je med njo zločinstvo strahotno razmahnilo. Da pa pride med na-

nizovanje kriminalnih dejanj in opisov tuči nekoliko spremembe, uvršča »Domovina« v svoje predale tudi opise laži-svobodomiselne strankarske zagrizenosti, ki se izživlja v proticerkvenem hujskanju in protifarški gonji. Pravcata kranjska politična strankarska zagrizenost, kakor se je bila razbohotila pred svetovno vojno! Kaj hoče »Domovina« doseči s prikazom izrodov političnega predvojnega liberalizma? Hoče-li ljudstvu omrziti podobo v

javnosti delujočega slovenskega duhovnika? Ta namen se ne bo dal uresničiti, ker ima naše ljudstvo za oceno duhovniškega delovanja druga merila, kot jih ima zastareli in ohromeli politični liberalizem. Morda pa spada objavljjanje takšnih povesti v okvir programa o narodni koncentraciji, ki o njem zadnji čas tako vneto besedičijo krogi, katerim je »Domovina« prav blizu?!

Po krščanskem svetu

Poljski škofje so naslovili koncem preteklega meseca s svojega zborovanja v Varšavi pod predsedstvom kardinala Hlonda pastirsko pismo na poljski narod. V tem pismu, ki v njem dajejo podrobna navodila za molitve, prireditve in pobožnosti, v mesecu maju, razpravljajo na stvaren in odločen način o sedanjih mednarodnih razmerah in o ukrepih, ki so radi njih potrebni. Poljska, ki ljubi mir, je stala pred nujnostjo, da izpopolni vsa sredstva svoje obrambe. Ker so se omajale moralne sile v razmerju meddržavnih zadev, je močna vojska ostala edino jamstvo miru. Priprave za oboroženo obrambo so pretešle vso republiko. Okrog zmagovite vojske se je zbral ves narod kakor še nikdar. Prej niso dali za vojsko zadnjih stvari, sedaj pa vsi tekmujejo z žrtvovanjem imetja, z grošem vdove, z gosposkim darom, z zapisom krvi ter z vojaško službo. Ljudje so zopet dobili vero v poljsko moč. Na vprašanje republike moramo v tem zgodovinskem trenutku gledati z nezmlajivo vero v božjo previdnost, z vero, katero nas uči Kristus z besedami: »Zakaj ste bojazljivi, maloverni?« V načrtih in računih božjih nobena stvar ne propade. Niti v usodi človeka niti v zgodovini narodov ne izginejo brez dobrih del in sadov božja služba, čednost, temeljita žrtev, pošteno delo in dobra volja. V novo preurejeni Poljski smo kljub človeškim zmotam in grehom častili in hvalili Boga ter mu hočemo vedno zvesteje služiti. Vedno bolj javno in iskreno gradimo poljsko življenje na krščanskih načelih in božjem pravu. Na zunaj se ne poslužujemo načel nasilja in premoči, ne prežimo na neoborožene sosede, priznavamo geslo bratskega sodelovanja narodov, hočemo spreminjati okrog sebe obličje sveta ne z gromi navala, temveč z lučjo krščanske kulture. Iz tega moralnega temelja našega patriotizma (domovinske ljubezni) izvira značaj našega praktičnega dela. V obličju vojnih groženj ohranjamo mir, ravnotežje in dostojanstvo. Smo budni in pripravljeni na vse ter se zato ne vdajamo paniki (obči grozi), čenčam in izzivanjem. Podvojimo vestnost in vztrajnost v svojih poklicnih dolžnostih in poleg tega brez obotavljanja izpolnimo vsako službo, ki jo od nas zahteva država. Sodelovati hočemo z navdušenjem z državnimi voditelji v izpopolnjevanju priprav za vojno obrambo domovine in vere, za rešitev verske svobode in vesti; za svobodo duha in narodnega življenja dokončujemo oboroževanje vojske ter jo dvignimo v mogočna krila. Z vero, z domovinskim navdušenjem in s plemenito voljo bomo podpirali vznik domovinske ljubezni, da se razgori z nebotičnim plamenom, kakor naša molitev k Bogu,

kakor križ, rastoč iz src, kakor klic Poljske za mir narodov, kakor ognjen steber pred narodom, za tuje pa kot grb prijateljstva, a obenem, če bo potrebno, kot znamenje odločne pripravljenosti.

Proti slabemu čtivu: to je sedaj geslo, ki ga katoličani širijo po Zedinjenih državah Severne Amerike. Bojno je to geslo, in ker se katoličani proti nemoralnosti v listih in knjigah tudi v resnici borijo, so dosegli lepe uspehe. Kako veliko in dalekosežno zlo je nemoralni tisk v Zedinjenih državah, se vidi iz statistike, ki jo je objavil dr. Knoll, škof v Fort Wayne (v državi Indianapolis), kateri je predsednik osrednjega škofovskega odbora za pobijanje nemoralne književnosti. Po njegovem popisu je v Zedinjenih državah 421 nemoralnih časopisov, število njihovih bralcev pa se ceni na okroglo 60 milijonov. To je ogromna sila zla, ki strahovito kvari ljudi, zlasti mladino. Proti temu so začeli odločno borbo katoličani s svojimi škofi na čelu. Škofje so v svojih postnih pastirskih pismih opozorili vernike na nemoralne knjige in časopise, ki so večja nevarnost za ljudstvo in državo, kakor so kužne bo-

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva. In dejstvo je, da ni Aspirina brez »Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. 11. 1938.

lezni, ki ogrožajo samo telesno zdravje. Zoper kužne bolezni se predvsem bojujejo zdravniki, zoper moralno kugo grdih knjig in listov pa se morajo boriti vsi brez izjeme. Da bo ta borba smotrena in urejena, so ustanovljeni po posameznih škofijah posebni odbori za vodstvo tega boja. Organizirana borba zoper slabo čtivo bi bila potrebna tudi pri nas. Saj vidimo, da se tudi v našem narodu vedno bolj širijo nemoralni romani, grde povesti in listi takšne vsebine, ki izpodkopava vero v ljudstvo in ruši temelje poštenosti in značajnosti med mladino. Čim dalje bomo samo gledali, kako zlo raste, tem težje ga bomo potem zatrli z vsemi grozovitimi posledicami vred.

Zaključni obiski gospoda bana na Štajerskem

V našem zadnjem poročilu o službenih obiskih g. bana po važnejših obmejnih krajih smo že na kratko opisali, kako je sprejela predstavnika Slovenije Gornja Radgona.

G. ban v dr. Korošcevi rojstni župniji

Po ogledu velikih gradbenih del ob Muri pri Petanjcih je nadaljeval g. ban pot v Sv. Jurij ob ščavnici, ki je rojstni kraj našega voditelja g. dr. Antona Korošca. Korošceva najožja domovina je presenetila g. bana z izredno prisrčnim sprejemom in pozdravom. Dobrodošlico so mu izrekli g. župan Anton Korošak, domači g. župnik in duhovni svetnik Franc Štuhec, g. šolski upravitelj, član fantovskega odseka ter članica dekliškega krožka. Pričakale so g. bana izredno močne čete slovenskih fantov, deklet, gasilci ter šolska mladina. G. ban se je toplo zahvalil za pozdrave ter sprejem in je 1. maja nadaljeval pot proti Ljutomeru.

V Ljutomeru

Predsprejem za Ljutomer je bil že v Križevcih, kamor je pohitel naproti g. banu okrajni načelnik g. dr. Farčnik v spremstvu člana banškega sveta g. Alojzija Stuhca ter častnega kanonika in križevskega g. župnika Weixla. Omenjeni so spremili g. bana v Ljutomer, ki je bil ves v zastavah in okrašen z mlaji. Poslopje okrajnega načelstva je bilo opleteno z zelenjem ter cvetjem. V pozdrav se je zbrala nad tisočglava ljudska množica s svojimi župani, duhovščina, zastopniki državnih uradov, šolska mladež, gasilske čete iz petih krajev z zastavami, veržejski strelci z zastavo, člani raznih fantovskih odsekov z zastavo, dekliški krožek v krojih ter narodne noše. G. bana je pozdravil v imenu Ljutomera domači župan g. Franc Slavič, pevski zbor mu je zapel in učenka ljudske šole mu je izro-

čila šopek nageljev. S šopki so počastile visokega gosta odrasla dekleta. Za nad vse svečani sprejem se je predstavnik najvišje državne oblasti v naši banovini zahvalil in poudaril, da so s pozdravom bana Ljutomerčani slovesno pokazali svojo zvestobo do Jugoslavije, kakor tudi vdanost do vladarja. Ljudske množice so trikrat vzkliknile kralju in ljutomerska godba je odigrala državno himno. G. ban je nato sprejel razna odposlanstva v poslopju okrajnega načelstva.

V Ormožu

Starodavni Ormož je pozdravil g. bana z zastavami in je oznanil njegov prihod z gromkim grmenjem topičev. G. ban se je ustavil pred občinsko hišo, kjer so bili zbrani predstavniki mesta in vsega okraja. Videti je bilo močne čete gasilcev, novo ustanovljeno društvo veteranov, okoliške župane z odborniki, fantovski odsek in dekliški krožek z zastavama ter razna zastopstva kulturnih in gospodarskih organizacij. G. bana je pozdravil najprej okrajni načelnik g. I. Vidic, v imenu Slovencev iz Medjimurja železniški uradnik iz Čakovca, kojega hčerka je poklonila g. banu lep šopek. Med deklamacijo je izročila g. banu slovenski šopek učenka ljudske šole. Zahvali g. bana je sledil sprejem številnih deputacij v občinski hiši.

V Slovenski Bistrici

Tretji majnik je namenil g. ban obisku Slov. Bistrice in Konjicam. V Slov. Bistrici, ki je bila vsa v zastavah, se je pripeljal ob devetih dopoldne. Bistričani so se zbrali pri rotovžu in okrog slavoloka. Visokega gosta je pričakal g. okrajni načelnik Eiletz, banski svetnik Kac, domači župan dr. Schaubach z župani in odborniki iz okolice, duhovščina, zastopniki državnih uradov

najceneje pri

Franjo Burešurar, juvelir in izprašani optik, 806
MARIBOR, Vetrinjska ulica 26. Telefon 29-09.

ter raznih organizacij, šolska mladina, naši fantje in dekleta ter gasilci z zastavami. Med grmenjem topičev je pozdravil g. bana mestni župan, v imenu duhovščine iz vse dekanije g. dekan Jože Ozimič, laporski župnik. Po odpetju pozdravne pesmi se je g. ban zahvalil za manifestacijo in si je ogledal v spremstvu g. župnika Šolinca slovenjebistriški prosvetni dom, ki je eden najlepših in najbolj veličastnih na Štajerskem.

V Slovenskih Konjicah

Popoldne 3. maja se je odpeljal g. ban iz Slov. Bistrice proti Slov. Konjicam v spremstvu g. poslanca Marka Kranjca. Na meji konjiškega okraja v vasi Vrhole sta pričakala g. bana okr. načelnik g. Bavdek, poslanec dr. M. Sevšek ter še več drugih odličnikov. Po pozdravih na meji

je bil g. ban deležen prisrčnih dobrodošlic na Prihovi in v Tepanju.

Pred Konjicami se je pripeljalo g. banu naproti 70 kolesarjev z zastavicami in nekaj konjenikov v narodnih nošah. G. ban se je pripeljal v spremstvu kolesarjev in konjenikov v lepo okrašene Slovenske Konjice, v katerih je že čakalo mnogo domačega in okoliškega ljudstva. K sprejemu so se zbrale močne čete gasilcev, čete naših fantov in deklet, župani z odborniki, duhovščina, zastopniki uradništva ter organizacij in šolska mladina z zastavicami ter šopki. Prvi je pozdravil g. bana župan g. Šelih, za duhovščino g. arhidijakon Tovornik in od šolske mladine je prejel g. ban lepe šopke.

G. ban se je zahvalil za manifestacijski sprejem ter poudaril zavednost konjiškega okraja in posebno še Slov. Konjic. V okrajni hranilnici je b. ban sprejemal odposlanstva.

Novice

Osebnosti

Nov gimnazijski ravnatelj. Z ukazom kraljevih namestnikov je bil imenovan za ravnatelja mešane realne gimnazije v Mariboru, ki je bila uvrščena pred dnevi med popolne, dosedanji profesor na tem zavodu g. dr. Fran Sušnik. K zasluženemu imenovanju naše častitke!

Nesreče

Občinska reva umrla v groznih mukah. V podstrešni kamrici v mariborski Splavarski ulici se je preživljala s podporo mestne občine in svoje hčerke 80 letna reva Marija Brauneker. V zadnjem času je oslabela in je bila večinoma v postelji. Ko je prišla 5. maja zjutraj k bolni starki pogledat Ana Standeker, je našla Braunekerjevo med na pol odprtimi vrati v kamrico mrtvo, ker ji je zgorela obleka na telesu. Stara ženica je vstala v noči s prižgano svečo iz postelje. Po nesrečnem naključju se ji je vnela obleka in starka ni imela toliko moči, da bi si bila sama pomagala, njenih slabotnih klicev na pomoč pa v noči ob enajstih ni nikdo prav slišal. Ker ji nihče ni priskočil na pomoč, je umrla v groznih mukah radi opeklin, katere ji je povzročila tleča obleka.

Huda nesreča delavca pri lomljenju suhega vejevja. Ludovik Jajnkarc, 28 letni tovarniški delavec s Pobrežja pri Mariboru, se je podal zadnjo soboto v Stražunski gozd po suhljad. Splezal je na visoko drevo, s katerega je lomil suhe veje. Naenkrat je strmoglavil 6 m globoko in obležal nezavesten. Jajnkarc se je nameraval v nedeljo poročiti, a je moral namesto pred oltar — v bolnišnico.

V zimskem času zmrznila in šele sedaj najdena. Med Senjorjevim domom nad Ribnico na Pohorju in Malim Črnim vrhom so našli močno razpadlo truplo sta-

rejše neznanke. Truplo je bilo dolgo zamrznjeno pod snegom, ki se je šele sedaj odtalilo. Najbrž gre za žensko, katera se je zglasila pred štirimi meseci v pisarni Slovenskega planinskega društva v Mariboru in se zanimala za službo kuharice v Senjorjevem domu. Iz pisarne so jo napotili k oskrbniku doma, h kateremu pa ni prišla. Ženska je med potjo obnemogla v sneženi burji in je zmrznila. Njenega imena še niso ugotovili.

S pretresenimi možgani v bolnišnico. 22 letna Veronika Keter se je peljala s svojim prijateljem na motornem kolesu. V Košakih pri Mariboru se je zaletel v motor kolesar. Sunek je pognal Veroniko na cesto, s katere so jo dvignili reševalci s pretresenimi možgani in so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Lokomotiva ubila dvehletnega otroka. V bližini postaje Orehova vas-Slivnica ima svojo hišico Stefan Cander, delavec v železniških delavnicah v Mariboru. Candrova dvehletna hčerkica se je zmuznila v soboto dopoldne iz kuhinje od matere in je zbežala skozi zaprte zatvornice na železniški tir. V tem hipu sta pripeljali po progi dve lokomotivi, od katerih je ena sunila otroka s tako silo, da je obležal pri priči mrtev.

Z motornim kolesom v avtobus. Antonu Filipiču, brivcu iz Črne na Koroškem, je predril žebelj zračnico na zadnjem kolesu motornega kolesa na ovinku državne ceste pri Framu. Filipič je radi te nezgode zgubil oblast nad motorjem ter se je zaletel v avtobus. Motociklist je obležal z zlomljeno roko in počeno lobanjo, njegovo sopotnico je pognal sunek v velikem loku v travo in se je le lažje poškodovala.

Železniška nesreča. Na postaji Poljčane se je zgodila v četrtek, 4. maja, huda nesreča, katera je povzročila precejšnjo blagovno škodo. Ob pol devetnajstih je opravil mariborski tovorni vlak predpisano premikanje. Ko je bila lokomotiva s službenim vozom nasproti Magerlevi žagi, sta pribrzeli po stranskem tiru dve lokomotivi iz Maribora. Ker tir ni bil »policijsko prost«, je bilo trčenje neizogibno. Iz Maribora vozeči lokomotivi sta se osmuknili od strani ob službeni voz in ga sunili s tenderjem vred preko proge, medtem ko

je premikalni stroj iztiril. Kurjač Ivan Skomavec iz Zg. Radvanja pri Mariboru je padel z lokomotive, si pretresel možgane in se hudo poškodoval na znotraj. Popolnoma se je razbil službeni voz, tender in premikalna lokomotiva. Celo tir je nesreča razdrila. Hitro so pozvali na pomoč pomožni vlak iz mariborske kurilnice, ki je začel koj s čiščenjem proge. Promet ni bil prekinjen. Hudo poškodovanega kurjača so prepeljali v bolnišnico v Maribor v nezavestnem stanju.

Smrtna nesreča upokojenega železničarja. Ko se je peljal 26 letni Stanko Knez s kolesom iz Botrišnice skozi gornji trg v Šentjurju ob juž. žel., mu je prišel nasproti 63 letni upokojeni železničar in posestnik Janez Vrabič iz Grobelnega. Knez je Vrabiča podrl s kolesom s tako silo, da so odpeljali starega moža s hudimi poškodbami v celjsko bolnišnico, kjer jim je kmalu podlegel.

Po 14 dneh najden utopljenec. V našem listu smo poročali, da je postal sredi aprila smrtna žrtev voznje s čolnom po Šavi 13 letni Fištajnov Jakec iz Renč v Zasavju. Truplo utopljenega so potegnili šele sedaj iz Save med Zidanim mostom in Račami.

Usodepolno trčenje. Rudniški kovač Anton Mulh in njegova žena Marija iz Trbovelj sta se odpeljala z motornim kolesom s prikolico proti Zagorju. Ko je Mulh prispel na vrh klanca in se spustil z vozilom nizdol proti Zagorju, mu je privozil nasproti neki voznik. Mulh se je v naglici umaknil tako nesrečno, da se je motorno kolo s prikolico prevrnilo pod cesto. Mulh in njegova žena sta se precej močno poškodovale, le otrok, katerega sta imela s seboj, je ostal nepoškodovan.

Avto smrtno povozil otroka. V soboto, 6. maja, je smrtno povozil avto na Češnjici pri Škofji Loki petletno Roziko, hčerkico trgecvke Erženove, po domače Novakove.

Huda toča v začetku majnika. Izredno rano, kar v začetku maja, je udaril ledeni bič prav občutno Sorško polje pri Škofji Loki in Selško dolino. Zgodnja toča je največ škodovala cvetočim sadonosnikom.

Hud potres na Japonskem. Severni del japonskega otoka Hondo je obiskal zadnje dni hud nočni potres. Strahote potresnih sunkov so občutili najhujše v okolici Akite, kjer je bilo ubitih 19 ljudi in 28 ranjenih. Podrlo se je 74 hiš, 53 je deloma porušeni, Neka vas, ki je štela 70 hiš, se je radi potresa pogreznila v morje. Železniški promet je prekinjen, ker so poškodovani predori in mostovi.

POŽARI

Okrog 21. ure je izbruhnil požar pri posestniku Antonu Menhardu v Brezovcih pri Polenškaku. Pogorela je hiša z gospodarskim poslopjem, več voz sena ter slame in poljsko orodje.

V Prepolah na Dravskem polju je povzročil ogenj v borovem gozdu posestnikoma Francu Stumbergerju in Simonu Pušniku 20.000 din škoda. Nesrečo je povzročil nek mlad potepuh, kateri se klati po hostah, išče mlade vrane in jih peče.

Velik nočni požar je oškodoval gospo Adelo Dečkovo v Spodnji Hudinji pri Celju za 100.000 dinarjev. Ogenj je zajel iz neznanega vzroka 40 m dolgo gospodarsko poslopje, ki je uničeno do golega zidovja. Gasilci so prepričali, da se nesreča ni razširila na 20 m oddaljeni kozolec in

NI NEDELJE — BREZ »NEDELJE«, ki je edini verski tednik Slovencev. Če le moreš, si ga naroči. Mnogi ga naročijo svojim v tujino ali če gredo po svetu, pa so v nevarnosti, da bi pozabili na sveto vero. »Nedelja« je list vsake katoliške družine! Piši po izvod na ogled na upravo: Maribor, Koroška cesta 5!

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod. Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

sosednje hiše. Sosedje so oteli živino, niso pa mogli rešiti številnih strojev in žitne zaloge. Pri gašenju je dobil hude poškodbe na desni nogi gasilec Martin Stropnik.

V Metavi pri Sv. Petru pri Mariboru je zgorelo 20.000 din vredno gospodarsko poslopje posestniku Marku Klemenčiču. Gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja.

Neki posestnik iz Brdinja pri Guštanju je požgal suho travo na pašniku tik ob gozdu Tezije Filip. Veter je razširil ogenj na smrekov in borov gozd, od katerega je zgorel en oral. Sosedje so nesrečo omejili, ker sicer bi bila postala usodepolna.

Razne novice

Slovenski poslanci in večje število vodilnih pristašev naše stranke so napravili dne 4. maja izlet v Slovenske gorice. Pri Sv. Juriju so se mudili na grobu blagopokojnega poslanca in voditelja slovenskih kmetov Ivana Roškarja. Poslanec Kranjc je daroval sv. mašo in opravil molitve na grobu. Poslanec Žebot je podal življenjepis Roškarjev in je v svojem govoru opisal delo pokojnikovo. Govoril je tudi pokojnikov prijatelj g. dekan Gomilšek. Pevski zbor je zapel in s težavo smo se ločili. Na cerkvenem trgu so goste pozdravili domačini s pesmijo. Poslanci in gostje so obiskali Roškarjev dom ter se odpeljali ob najlepšem vremenu k Mariji Snežni, v Apačko kotlino, št. Ilj in Svečino. Izlet je zelo lepo uspel.

Konjske dirke. Kolo vozačev in jahačev v Ljutomeru priredi svoje pomladanske kasaške in galopske konjske dirke v nedeljo, 14. maja, ob

14.30 na Cvenu pri Ljutomeru. Gostje, ki se pripeljejo z vlaki, imajo od hotela Zavratnik v Ljutomeru na razpolago avtobusni prevoz na dirkališče in nazaj k vlakom. Ljubitelji konj in konjskega športa, pridite na Mursko polje!

Nova državna pogodbeno pošta. Frankolovo pri Celju je dobilo v minulem tednu novo državno pogodbeno pošto. Frankolčani so pozdravili novo pošto z zastavami. Otvoritev se je udeležil g. poštni ravnatelj iz Ljubljane, poslanec Mihelčič, kanonik in dekan Žagar iz Nove cerkve, okrajni načelnik dr. Zobec in še razni drugi, ki so se trudili, da je dobilo Frankolovo pošto.

Statistika judovstva v naši državi. Po najnovejši ugotovitvi je v naši državi 71.342 judov. Od tega je tujih državljanov 3082. V dravski banovini živi 760 judov, v savski 19.427, v dunavski 15.788, v drinski 9481, na ozemlju Beograda 13.728, v vardarski banovini 6615, v vrbaski 813, v zetski 488, v moravski 401 in v primorski banovini 341.

Cent. čitatelje dravograjskega okraja opozarjamo na mali oglas prevaljske hranilnice pod razdelkom »Denar«.

Vsega zdravilstva dr. Viktor Tomišek ordinira od 1. maja dalje v Celju, Cankarjeva ul. 9 (nasproti pošte). Zdravi posebno bolezni oči (ušes, grla). 845

Tudi letos in še posebno letos — v zahvalo in priporočilo — gremo Slovenci na priljubljeno binško romanje k Mariji na Trsat, združeno s prijetnim izletom z ladjo po morju v prelepo Malinsko na otoku Krku. Dolgo ste odlašali, vendar niste še prepoznali, še vedno se lahko pridružite romarjem, če pošljete vsaj do 20. maja 120 din za voznino s posebnim vlakom (od Zagreba) in za romarsko izkaznico, ki daje poleg pravice do polovične voznine do posebnega vlaka (do Zagreba) in znižane voznine na posebnem vlaku tudi prosto vožnjo po morju v Malinsko. Trsatsko romanje je najlepši, najzanimivejši in najcenejši majniški romarski izlet! Udeležite se ga tudi Vi! Ne odlašajte več! Takoj pošljite denar na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. Navodila, vozni red in izkaznico Vam bo romarsko vodstvo poslalo takoj po prejemu denarja. 864

4. junija blagoslovitev Slomškenovega doma v Slov. Bistrici!

Za birmo!

Žepne ure od din 34.-

Ročne ure od din 70.- samo

JOSIP JANKO, urar in draguljar

MARIBOR, JURČIČEVA ULICA ŠTEV. 8

Schaffhausen, Longines, Omega, Doxa itd. najceneje!

V vsaki hiši Marijin oltarček! V maju naj ima vsaka hiša Marijin oltarček. Lepe kipe od preprostih in cenelih do umetniških imamo na zalogi v vseh svojih prodajalnah.

Svečnike za domačo rabo, za kapelice itd. po ugodnih cenah, v lepi izdelavi, vsako množino, tudi trgovcem na veliko, prodajamo v vseh svojih prodajalnah.

Za junij kupite kip Srca Jezusovega! Mesec junij bo kmalu tu! Pravočasno si oskrbite kip ali sliko Srca Jezusovega, da boste mogli opravljati pobožnosti v domači hiši!

Največja zaloga vseh nabožnih predmetov, molitvenikov, rožnih vencev, podob in podobic, kipov, križev itd. je v prodajalnah

TISKARNE SV. CIRILA

MARIBOR, PTUJ

Obžalovanja vredni slučaji

Okradena trgovina. V Rošpohu pri Mariboru je neznan storilec ob priliki vloma odnesel iz trgovine Franca Rudolfa 80 srajc, večjo zalogo moških in ženskih nogavic, veliko tobačnih izdelkov, 450 din gotovine in novo kolo. Trгоvec je oškodovan za več tisoč dinarjev.

Opljenjena trafika vojnega invalida. Še neodkriti storilci so se lotili v noči v Rušah trafike vojnega invalida Ivana Šeto-

Nenavaden slučaj

V Fomcsaniju na Romunskem se je zgodil nevsakdanji dogodek. Mizarski pomočnik Peter Layos je vlomil v stanovanje neke gospe Iliescove. Sredi »dela« ga je zmotil povratek lastnice, pa se je hitro skrnil pod posteljo. Proti polnoči, ko je ženska legla, je potem po vsej priliki skušal počasi zlesti izpod postelje, od razburjenja pa ga je zadela kap in je obležal mrtev. Ko je Iliescova naslednje jutro pospravljala, je v svojo grozo opazila truplo pod posteljo. Policija je stvar potem razjasnila.

Država starih ljudi

Dansko časopisje je v poslednjem času že večkrat objavljalo statistične podatke o tem, kako

V mrežah greha

18

»Kje je?«

»Pojdi, pokazala ti bom!«

Peljala ga je proti griču. Ko sta prišla do jase, je stopila na stran in pustila fanta naprej.

Na jasi je ležal pred njim Kazimir.

Če Nina prej ne bi bila imenovala Kazimirovega imena, Štefan v tem okrvavljenem, zamazanem truplu ne bi spoznal Kazimira. Oči so bile upadle in podplute, ustnice zelo zatečene, lase in obraz je pokrivala strjena kri.

Štefan je prevzet od groze vprašujoč pogledal Nino in je s strahom opazil, da je z nekim zadovoljstvom zrla v Kazimirov obraz, kakor da bi čutila veselje nad tem, da je ležal tako negibno. Štefanu se je zdelo, da se je Nina pred njegovimi očmi spremenila v posebljeno peklensko sovraštvo in škodoželjnost. Prevzel ga je velik strah. Ena edina misel mu je polnila notranjost: proč od tod, od tega dekleta — za vedno.

»Moj Bog! Moj Bog!« je obupno ponavljal in si pulil lase. Zdelo se mu je, da zblazni.

Proti stezi je taval. Kolena so se mu začela tresti. Omahnil je na skalo in pokopal obraz v dlani.

Ko je čez nekaj časa dvignil glavo, je videl, da se je Nina sklanjala nad Kazimirov obraz in ga opazovala. In takrat se je zgodilo nekaj groznega: Kazimir je počasi odprl oči in tiho, toda razločno zašepetal:

»To je tvoje delo!«

»Ne! Ne!« je zavpila Nina. »Nisem jaz storila! Štefan Kmicic je tu in ne pusti, da bi kaj takega rekli o meni.«

Kazimir je zaječal in zaprl oči.

Preden se je Štefan mogel zganiti ali spregovoriti, je videl, da se je Nina skrčila ko kaka zver, ko se pripravljala na skok, potem je potegnila izza pasu nek svetel predmet in je naglo ustrelila tri-štirikrat. Truplo se je zganilo, potem pa je zavladal molk... Nina je vrgla samokres na tla in odstopila.

»Ti, satan!« je zavpil Štefan in ji sledil proti stezi. »Kako si mogla izvršiti tako grozno dejanje! Moj Bog, kako je to mogoče? A, le čakaj! Jaz ti ne bom prizanesel! Vse bom javil sodnji. Obesili te bodo in v pekel boš prišla, kamor spadaš!«

Ninin obraz je bil hladen in trd. Divje je pogledala in zlobno rekla:

»Ti si ubil Kazimira. Ubil si mojega izvoljenca, ker me je hotel vzeti za ženo. Videla sem, ko si ga ustrelil. Vsakdo mi bo verjel, ko bom to rekla, ker nikogar ni, ki bi mogel misliti, da bi nežna deklica mogla izvršiti tako grozno dejanje. Tebe bodo obsodili in obesili.«

Štefan je otrpnil od presenečenja. Prvi hip se mu je zdelo, da ima strašne sanje. Pogled na Ninin divji obraz ga je prepričal, da je stvar resnična. Z grozo v srcu je ugotovil, da bo Nina, ki se ni ustrašila tako krvavega dejanja, tudi zmožna uresničiti svojo grož-

»NAŠ DOM« —

je družinski list za vse, zanimiv, poln slik in povesti. Vsako društvo ga ima, ogledj si ga! Lahko pa ti ga pošljemo tudi na ogled, piši upravi: Maribor, Koroška cesta 5.

roviča. Vlomilci so se potegnili v tobačni paviljon skozi izkopano luknjo. Invalid-trafficant ima 10.000 din škode.

3000 din ocenjena vlomilska škoda. Na koncu dr. Jerovškove ulice v Mariboru je dobila trgovina Ane Lakner nezaželjen nočni obisk, ki je povzročil na zginu raznovrstnega blaga 3000 din škode.

Dober cerkveni pevec žrtev posurovelosti. Ivan Sivka, 22 letni kmečki sin iz Nove cerkve, in njegov 16 letni prijatelj Ivan Trobiš sta se peljala v temi s kolesi preko Hudinje proti Dobrni po nujnih opravkih. Na klancu blizu kapelice sta došla 19 letnega Konrada Črepinška iz Vizora. Črepinšek je vrgel Sivki pod kolo brez vzroka krepelce. Sivka je postal in je ošteval Črepinška, ker bi radi njegove nagaživosti lahko nastala nesreča. Svarilo je divjaka tako razljutilo, da je nič hudega slutečega Sivka zabodel v srce in je ta izdihnil na mestu. Smrtno zabodeni je odslužil nedavno vojake, je bil dober cerkveni pev. ter radi svoje miroljubnosti obče priljubljen. Zločin je vzbudil obče ogorčenje.

Rop z grožnjo s samokresom. V okolici Vojnika stanuje Marija Vrečko, ki se je pred kratkim vrnila iz Amerike. Vrečkove sta se lotila v minulem tednu na večer dva maskirana neznanca in sta zahtevala od nje s samokresom denar. Vsa prestrašena ženska je ponudila tolovajema 100 din, a nista bila zadovoljna s prenizko vsoto. Eden je stražil z orožjem Vrečkovo, drugi je vse pretaknil po stanovanju in našel na 1500 din ter zlato zapestno uro. Roparja sta zginila v noč z omenjenim plenom.

Smrtnonevarna poškodba. Radi spora je zabodel delavec Janez Ostruh s Teharja 35 letnega cinkarniškega delavca Franca Inkret iz Slanc pri Teharju z nožem v trebuh tako, da so mu izstopila čreva. Smrtnonevarno poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Tolovajski napad na kmečkega sejmarja. Jakob Škufca, že starejši posestnik iz Ratja, se je vračal s sejma na Vidmu pri Dobropoljah na Kranjskem. Na samotni cesti vrh hriba ga je napadel iz zasede kakih 30 let stari moški, ga podrl na tla, ga tolkel po glavi in ga skušal zadaviti. Po dolgem rujanju je tolovaju uspelo, da je izmaknil sejmarju izkupiček za vole v znesku 3300 din ter zginil.

Izpred sodišča

Brata obsojena radi izjalovljenega tolovajskega napada. Po zastrupljenju domačega psa sta v noči na 3. februar vdrla v hišo gostilničarja Karla Žerovnika v Loki pri Vojniku dva maskirana neznanca. Radi pritiska na kljuko spalnice se je zbudil krčmar, a že je začutil udarec na čelo. Skočil je iz postelje in prijel napadalca, ki je držal v eni roki električno svetilko, v drugi samokres, ki pa je odrekel. Tolovaj je udaril Žerovnika s pištolo, vendar se ta ni udal, ampak je prišlo do rujanja, med katerim je izbil gostilničar neznanca svetilko in orožje. Žerovnikova žena se je lotila drugega vlomilca in zavpila: »Saj te poznam!« Na ta krik sta tolovaja zbežala. Radi opisanega napada sta bila v Celju 5. maja obsojena brata Franc in Rudolf Košec. Francu so prisodili 7 let in 6 mesecev, Rudolfu 6 let in 4 mesece ječe. Proti obsodbi je vložen priziv.

Slovenska krajina

Murska Sobota. Tukajšnji dekliški krožek proslavi 13. maja v prosvetni dvorani materin-

ski dan z akademijo »Slovenska matik«. Na akademiji boste videli, koliko so se naša dekleta v zadnjem času naučila. Ker bo spored zelo pester, zato ne zamudite prilike, da ne bi v soboto, 13. maja, zvečer, odnosno v nedeljo nato ob petih popoldne posetili predstave. — Svoječasna napadalca na trafikantinja Soukal Irmo sta prejela zasluženo kazen. Eden je dobil eno leto in štiri mesece, drugi pa tri mesece strogega zapore. — V Nemčijo je dovoljeno nesti samo 30 srebrnih mark nemškega denarja, na kar se opozarjajo vsi, ki tozadevnih predpisov ne poznajo. — Želja sezonskih delavcev se je uresničila in jim je minister pošte pod št. 22.822-39 z dne 28. aprila dovolil polovično vožnjo na poštenem avtobusu. Ta ugodnost pa velja le takrat, ko potujejo v inozemstvo ob dnevu transporta, a delavci si morajo predhodno nabaviti na borzi dela objavo, na podlagi katere jim bo dovoljena polovična vožnja. — Kakor se sliši iz precej zanesljivih virov, bo ljubljanski Akademski pevski zbor 20. maja nastopil tudi v Murski Soboti na koncertu, katerega posejite v obilnem številu! Takrat bodo že vozili novi vlaki, zato bo udeležba omogočena tudi onim, ki se bodo pripeljali z vlakom. — Isti dan bo imela zborovanje tudi okr. organizacija Združenja jugoslov. učiteljev. — Nedavno je zavozil šofer Kunič Štefan iz Petkoveca na progi Hodoš—Ormož v vlačno zapornico ter jo zlomil. Sreča, da se ni zgodilo kaj hujšega. — Priprave za »Prekmurski teden« so v polnem teku.

Peskovci. Ob koncu minulega meseca, 29. aprila, okrog dveh ponoči je izbruhnil pri posestniku in mlinarju Dač Erik takšen požar, kakršnega že dolgo nismo videli. Goreti je začelo v strojnici. Dotični dan so v mlinu namreč delali do polnoči in je med delom verjetno skočil kakšen ogorek, odnosno iskra med v bližini se nahajajoča drva, ki so se pozneje vnela in je od njih po mastnih tleh ogenj prešel tudi na leseno steno, ki je bila radi celodnevne dela močno razgreta in mastna, zato je naglo gorela in tako je bil ves mlin v nekaj minutah v ognju, ki ga je uničil skupno z vsem inventarjem. Škoda znaša samo pri mlinu nad 18.000 din. Toda razsajajočim ognjenim zubljem ni bilo dovolj, da so

njo. Obupno jo je pogledal in s tresočim glasom rekel:

»Ne, ne, Nina! Za božjo voljo te prosim! Saj me vendar ne moreš po nedolžnem pahnuti v nesrečo!«

»Ha, ha, ha!« se je satansko zasmejala Nina. »Ne? Le poskusi govoriti in jaz prisežem na to, da si ti ubil Kazimira in si krivdo hotel name zvrniti.«

Štefan je uvideal, da z Nino ne bo nič opravil. Obraz mu je zagorel od jeze.

»Zaka! potem tudi mene takoj ne ubiješ, ko se tako razumeš na te stvari!« je zavpil. »Stori, kar hočeš! Jaz bom resnico govoril in videli bomo, komu bodo verovali.«

S temi besedami se je obrnil in naglo odšel.

Nina je jokaje hitela za njim in ga klicala. Ves pogum ji je pošel.

»Štefan, ostani! Ne zapusti me! Mene je strah! Štefan, nisem tako mislila, res ne. Vrne se in mi pomagaj! Bojim se, da ni umrl in če naju bodo našli tu, bodo oba zaprli.«

»Ne boj se! Kazimir je mrtev,« je trpko odvrnil Štefan. »Temeljito si opravila svoje delo.«

»Ne, ne, ni mrtev!« je zaječala Nina. »Nekaj je v njem, kar noče umreti. Krogle ga niso mogle ubiti. Štefan, bojim se, da bo ostal živ in naju bo oba obtožil...«

»Ali si zblaznela, da tako misliš! Ta človek je že mrtev.«

»Ne, ne!« se je tresla Nina. »Pojdi z menoj in pogledj! Oh, groza!«

Hotela je prijeti Štefana za roko, da bi ga peljala nazaj k truplu. Ta se je odmaknil in zavpil:

»Pojdi k vragu, kamor spadaš! Bog te kaznuj, satanska zloba!«

Zavil je na stezo in izginil med grmovjem. Nina mu je naglo sledila. Tako sta se vrnila v mesto na isti način kakor sta prišla. Razlika je bila ta, da je prej Nina šla spredaj, sedaj pa je bilo obratno.

Ko sta prišla do križišča cestne železnice, je ravno privozil voz, ki je šel proti Sv. Patriku. Štefan se je spomnil, da se mora vrniti v gostilno. Čut samobrambe ga je silil, naj zbeži iz tega groznega ozračja. Naglo je skočil na stopnico in voz je v naslednjem trenutku odropotal z njim.

Pozneje se ni spomnil ničesar, kar se je med potjo zgodilo. Le to si je zapomnil, da se je svet vrtel z njim in da se je ko pijan vrnil v točilnico.

V gostilni je bil ves dan velik promet. Štefan je imel polne roke dela in tako se je spomin na grozni dogodek nekam odmaknil. Nazadnje se mu je zdelo, da je imel le sanje, o katerih se bo kmalu izkazalo, da niso resnične. V točilnici se je počutil varnega.

Tako je dan minul. Popoldne ob petih je hotel Štefan oditi za trenutek iz točilnice. V prostoru je nenadoma zavlada molk. Štefan je začudeno pogledal po pivcih. Prebledel je. Pri vratih je zagledal dva močna detektiva, ki sta se mu naglo bližala. Preden se je mogel premakniti, sta že stala pred njim. Prijela sta ga vsak za eno roko in eden izmed njiju je dejal:

se je starost pomaknila više, iz česar sledi, kako je resno vprašanje Danske glede na to, da je več in več starcev. Celo na deželi ni mogoče govoriti o kakih rojstnih prebitkih. Leta 1920 se je na Danskem rodilo ra vsakih 1000 ljudi še 23,7 ljudi, a leta 1937 samo še 16,2 osebi. Po nekaterih podeželskih krajih so imeli leta 1922 še 1055 rojstnega prebitka, a leta 1937 samo še 312.

Lonce zlatnikov na njivi

Iz Varšave poročajo, da so našli na neki njivi v bližini poljske prestolnice v globini pol metra pod zemljo lonce, ki je bil do roba napolnjen z zlatniki iz let 1760 do 1806. Cekinov so našli tri sto. Najdba predstavlja veliko vrednost.

uničili mlin, temveč so zajeli tudi stanovanjsko in gospodarsko poslopje, s katerim je zgorelo 67 stotov žita, oljarna s stiskalnico za olje, 250 kg bučnega olja, 100 litrov vina, pet svinj, vse koški, slamoreznica, dve žagi cirkularni, več kuhičnih metrov izdelanega hrastovega lesa, novo kolo, 300 kg moke ter mnogo drugih h gospodarstvu spadajočih stvari. Skupna škoda, ki je le deloma krita z zavarovalnino, znaša okrog 220.000 din. Požar je opazil mlinarski pomočnik, ki je v spanju zaslišal neko prasketanje, zato je šel pogledat, kaj se godi ter je na svoje veliko začudenje zapazil, da gori mlin. Takoj je zbudil Daičovo družino in Lajnsčeka, ki je spal v mlinu, tako da so si vsi skupaj komaj rešili golo življenje. Gasilci so komaj rešili konja, kravo in eno svinjo z mladiči ter nekaj stanovanjske in kuhinjske opreme.

Turnišče. Zadnje čase se je pri nas slišalo mnogo pritožb in godrnjanja, češ da so delavci lendavskega okraja pri razdeljevanju pogodb in pri sprejemanju na sezonsko delo pri borzi dela zapostavljeni pred delavstvom soboškega okraja. Njihove pritožbe so bile deloma utemeljene in resnične, zato so se gospodje, ki se s tem pečajo, zavzeli tudi zanje in upamo, da ne bo več pritožb.

Rogaševci. Ob priliki proščenja pri Sv. Jurju je tukajšnji gostilničar priredil plesno veselico, na katero je prišlo precej fantov iz bližnje in daljnje okolice že v opitem stanju, zato so nekateri vročekrvneži razbili vse, kar jim je prišlo pod roke, a drugi vpili kot bi zblazneli. Radi navedenih dejstev je bila veselica prekinjena, razgrajati odstranjeni, a kolovodje neredov so bili prepeljani v varen pristan, kjer lahko nemoteno premišljajo svoje junaštvo, ki so ga storili sebi v posmeh.

Nedelica. Naša vas je prav za prav majhna, a vendar je že iz nje izšlo precej izobražencev. Pred dnevi je na pravni fakulteti univerze kralja Aleksandra v Ljubljani diplomiral naš rojak Lebar Štefan. Častitamo mu! — V nedeljo, 30. aprila, smo pokopali Zver Jožefa, ki se je v cvetu mladosti moral ločiti s tega sveta. Lani se je ob neki priliki hudo prehladil in od tistega časa je stalno bolehal, dokler ga smrt ni rešila vsega

trpljenja. Naj počiva v miru, a preostalih naše sožalje!

Trnje. Hozjan Ignac, ki je svoječasnno na Hotizi udaril s kolom z lendavskega sejma vračajočega se Horvat Ignaca iz Polane, ki je radi tega umrl, je bil obsojen na okrožnem sodišču v Murski Soboti na štiri leta robije in na 12.000 din odškodnine. Kazen je zato tako mila, ker uboj ni bil premišljen in namenoma storjen, temveč se je zgodil nesrečen slučaj.

Markiševci. Zelo je razburila tukajšnje prebivalstvo vest, da je 2. maja v zgodnjih večernih urah nekdo streljal skozi zaprto okno na Cipotovo družino, ki se je v kuhinji razgovarjala. Ker je bilo okno zaprto, strel ni nikogar zadel in ni bilo druge nesreče, da so radi velikega zračnega pritiska na oknu popokale vse šipe. Storilca so

orožniki izsledili ter ga izročili okrožnemu sodišču v Murski Soboti.

Krog. V četrtek, 4. maja, smo pri nas imeli letno proščenje sv. Florijana in domači praznik, ki smo ga praznovali zelo slovesno. Čeprav sta bili tudi dve veselici, ni bilo nobenega nemira, kar je lepo za naše fante.

Srednja Bistrica. Pred kratkim se je pri nas raznesla vest, da je v globoki jami neki mož zastrupil svojo ženo. Začeli so se zanimati, če je vest resnična, in so kmalu zvedeli, da je, ker je mož dejanje priznal.

Dobrovnik. Našim orožnikom se je posrečilo izslediti tatove, ki so dolgo v bližnji in daljnji okolici kradli, kar jim je prišlo pod roke. Storilci so že svoja tatinska dejanja priznali, zato se bodo zagovarjali pred sodiščem.

Društvene vesti

Vurberg. Ko bomo polagali zadnje cvetje na šmarčni oltar naše nebeške Matere, bo naša mladina postavila še šopek ljubezni in zahvale pred tron slovenskih mater. Binkoštni ponedeljek bo za našo faro odmeval v proslavi materskega dne. Zato toplo vabimo vse matere v župniji in vse, ki jih znate prav spoštovati in ljubiti ter se zavedate do njih svoje velike dolžitve, da se te prisrčno proslave udeležite. Proslava obsega tragedijo »Ljubezen zmaga«, petje, deklamacije s primernim govorom gospodične iz Maribora. Pričetek po večernicah.

Nekaj navodil udeležencem Prosvetnega tabora v Slov. Bistrici. Še tri tedne in 4. junij bo tu. Priprave so že v polnem teku, da ta tabor ne bo zaostajal za drugimi tovrstnimi slovenskimi prireditvami. Splošni uspeh pa je največ odvisen od udeležencev samih, ki bodo s svojim številom in discipliniranostjo mnogo pripomogli k neizbrisnemu vtisu. Pripravljalni odbor poziva voz-

nike, naj za ta dan zaprežejo in na okrašenih vozovih pripeljejo svoje domače in sosedje. Dekleta in žene, ki imate narodne obleke, nikar ne ostajajte ta dan z njimi doma! Dobrodošli bodo tudi konjeniki, ki se naj pridružijo našim fantom na čelu spreveda. Razume se, da bodo v sprevedu imeli svoj oddelek tudi naši kolesarji s šopki na kolesih. Kolesa boste shranili na telovadišču fantovskega odseka. Poskrbljeno bo tudi za hrano opoldne. Govore bomo razširjali z zvočnikom. Skratka: lepo bo in veselo!

Črešnjevce pri Slov. Bistrici. Samo nekaj dni nas še loči od telovadnega nastopa, katerega priredi slovenjebistriško okrožje fantovskih odsekov in dekliških krožkov na našem letnem telovadišču. Vabimo vse prijatelje naše mladine, da pridejo 21. maja na naš črešnjevski hrib.

Polzela. Za tombolo, katero priredi naše Prosvetno društvo in ki bo do sedaj največja v Savinjski dolini, je vedno večje zanimanje. Vedno

Mladinski tabor v Mariboru od 29. junija do 2. julija 1939

Nos te izdaja

Svoj nos pogledj! V zadnjem času prerokujejo človekov značaj celo po nosu. Velik nos, pravijo novi »učenjaki«, pomeni dober značaj. Po značaju slabi ljudje imajo majhne nosove, če je gornji del nosu bolj razvit od konca, so duhovne lastnosti močnejše od čustvenih. Ljudje močne volje in precejšnje nestrpnosti imajo orlovske nosove, potlačen nos priča o neiskrenosti, vihravosti in lokavosti. Oster nos dokazuje prepirljivost. Dolge nosove imajo ljudje, ki jih radi vtikajo v tuje zadeve. Debele nosove nosijo ljudje, ki so nagnjeni k gmotnim skrbem in jim je užitek nad vse. Rdeči nosovi pa svoje nosilce že po barvi izdajajo. — Torej: pogledj svoj nos!

»Štefan, pojdimo!«

Molče je šel. Ko so se vrata zaprla za njim, je zaslišal, da je v gostilni spet zavladal prejšnji živžav.

11.

Kazimir je silno trpel. Ni se mogel dvigniti in klicati. Moči so mu vse bolj pešale in je s strahom mislil na to, da bo moral umreti. Rane so pekle, v glavi je čutil hude bolečine. Najhuje pa je bilo to, da ga je mučila žeja. Čez nekaj časa je zgubil zavest.

Ko se mu je proti večeru zavest vrnila, ga je spet začela mučiti misel, da bo kmalu umrl. Ta misel ga je navdala z obupom in sovraštvom. Sklenil je, da se bo maščeval. Z velikim naporom je poiskal v žepu svinčnik in kos papirja in je v litvanskem jeziku napisal:

»Nina Mateskas, od tvoje roke zadet bom moral umreti. Povejte Stanislavu! Pisano v petek zvečer. Jaz Kaz. Pav...«

Stanislav je bil mesar in član iste prostozidarske lože ko Kazimir. Umirajoči je njemu hotel izročiti maščevanje. Upal je, da bo prej ali slej kdo prišel k smreki ter bo našel njega in vrstice. V mraku je ranjenec spet izgubil zavest.

Ranjenec se je šele zjutraj spet zavedel. Zeblo ga je. Noge so bile otrple od mraza. Kakor v polsnu je slišal s ceste vpitje in ukanje pastirjev. K njemu ni prišel nihče. Svet se je začel vrteti z njim. Naposled je prišla Nina. Z njo je bil Štefan.

Ko se je v soboto popoldne spet zavedel, je stal ob njem mirovni sodnik Grenhut.

Grenhutov sin je zjutraj slišal strele, a je mislil, da so streljali lovci. A ko je popoldne spet hodil v bližini, se mu je zdelo, da od nekod sliši stokanje. Začel je iskati in naletel je na Kazimira.

Ranjenec je s težavo izustil besedo:

»Vodo!«

Grenhut je odhitel k reki, da bi v klobuku prinesel vodo. Med skalami je na srečo našel staro vedro. Zajel je vodo in se naglo vrnil k nesrečnežu. Z roko je dvignil Kazimirovo glavo in nastavil vedro k njegovim ustnicam. Trpin je hlastno požiral. Ko se je napil, je položil Grenhut njegovo glavo na prejšnje mesto. Nato je tekkel na cesto in začel klicati.

Kmalu se je zbralo okrog njega nekaj ljudi. Grenhut je povedal, kaj se je zgodilo, nakar se je vest z bliskovito naglico začela širiti. Ljudje so od vseh strani vreli skupaj. Kmalu se je pripeljal tudi poveljnik mestne policije. Za njim je pridrvel reševalni avtomobil.

Vsa množica je drla za Grenhutom. V prvi vrsti so šli poveljnik, reševalci in poročevalec krajevnega dnevnika.

Pol ure nato je Kazimir ležal v bolnišnici. Bil je povit ko kaka mumija. Z močnim žganjem so ga toliko spravili k sebi, da je mogel dati kratko izpoved oblastnemu zdravniku. Nato je izgubil zavest.

(Dalje sledi)

KMEČKA ŽENA —

poznaš mesečnik »Kmečka žena«, list za tebe, da ti pomaga podpirati tri vogle pri hiši? Ako ga ne poznaš, piši upravi lista: Maribor, Koroška cesta 5, da ti pošlje list na ogled!

bolj se bliža 18. maj, dan, ko boš dobil za tri dinarje motorno kolo. Glavni dobitki, kot motorno kolo, šest koles, so že nabavljeni in razstavljeni v trgovinah Tiršek in Strupeh na Polzeli. Prav tako bodo v najkrajšem času razstavljeni tudi drugi dobitki, kot radio-aparat, kuhinjska oprava, pljug, okopalnik, ura, blago za žensko in moško obleko, servisi itd. Ker bo zadnje dni skoro gotovo primanjkovalo tombolskih kart, naj si jih vsak pravočasno nabavi, da se ne bo kasneje kesal.

Belevode. Dne 23. aprila smo izročili novo urejeno Prosvetno društvo g. provizorju Francu Križan. Ze doslej je bil uspeh društvene časopisne agitacije, da imamo na vsakih sto ljudi 35 naročnikov katoliških listov in le enega za brezversko frakažo. »Nova doba« med nami niti odgovora ni vredna. Naloga društva in naših sestankov pa bo, da »v trudu in znoju polnem radosti, domu gradimo slavo in čast«.

Naši rajni

Smartno pri Slovenjgradu. Sredi cvetoče pomladi se je v petek, 28. aprila, okrog ponoči poslovila od zemskega življenja vzorna žena gospa Josipina Čas, p. d. Lužnikova iz Dobrave. Šele 43 let je bila stara, zato skoro nismo mogli verjeti naslednje jutro, ko so zajokali zvonovi vseh naših cerkva, da dobre »gospe Lužnikove« ni več med nami. Pokojnica se je pred 20 leti omožila na veleposestvo g. Časa in izhaja iz vzorne Verdnikove (p. d. Lakovske) rodbine iz Podgorja. Že več let je vdano prenašala bolezen, ki ji je sedaj tako nenadoma pretrgala nit življenja. Rajnica je bila ljubeča soproga možu, svojim otrokom vzorna mati in tudi uslužbencem dobra gospodinja. Vsem, ki so v stiski potrkali na njeno srce, je rada pomagala. Številni brezposelni so našli pri Lužnikovih streho in dobili okrepcila. Ta verna in zavedna slovenska žena je bila dobrotnica naših cerkva, mnogo je darovala tudi našim dobrodelnim ustanovam. Za uboge otroke pa je imela posebno sočutno srce. To priča dejstvo, da je imela ona in njeni vsakokrat ob birmi veliko birmancev, večinoma ubožnih staršev, včasih celo čez 60. Z vsakomur prijazna je bila obče priljubljena in spoštovana. To je pokazal zlasti njen pogreb, ki se je vršil v nedeljo, 30. aprila. Spremljala jo je na zadnji poti ogromna množica domačinov in tujcev, bogatih in revnih; vsem se je brala z obraza globoka potrnost in v očeh so jim blestele solze. Tisoči, ki so imeli občutiti njeno naklonjenost, so pošiljali goreče molitve k Bogu, ki naj ji vse dobro obilno poplača. Poslovilne besede je na grobu izrekel g. Pavel Gril, župnik iz šoštanja, ki je v farni cerkvi daroval sv. mašo zadušnico in vodil pogrebne obrede ob asistenci gg. župnikov iz Šmartne, Starega trga in Slovenjgradca. Pogreba so se udeležili tudi učenci in učiteljstvo osnovne šole in slovenjgraške meščanske šole. Počivaj v Bogu, blaga žena! — Preostalim naše sožalje!

Kapla ob severni meji. V 67. letu je preminul v župniji Kapla ob severni meji po vsej Dravski dolini dobro znani ter obče spoštovani posestnik

Franc Vraber. Rajni je bil že pod rajno Avstrijo zaveden narodnjak, zgleden gospodar, dober oče ter mož in priljubljen med hribovskimi kmeti in obdravskimi lesnimi trgovci ter splavarji. Na svoji lepi domačiji je s svojo blago ženo vzgojil pet sinov in šest hčerk. Od sinov je eden profesor dr. M. Vraber in eden kaplan v št. Jurju ob juž. žel. Blagopokojni, ki je bil brat lavantinskega prošta g. dr. M. Vraberja, je bil dolga leta občinski odbornik in ga je odlikoval kralj za njegovo neustrašeno narodno delovanje z redom sv. Save. Pogreb, o katerem poročamo med novjšimi vestmi, se je vršil na pokopališče v Kapli zadnji ponedeljek dopoldne. Obmejni slovenski korenini bodi Vsemogočni večni plačnik — ženi, otrokom in g. bratu pa naše iskreno sožalje!

Sp. Sv. Kungota. Umrl je na Gradiški Ivan Jarc, posestnik na Lebravem. Jarc je bil sorodnik člana banskega sveta g. Šerbineka. Pokojni je bil zaveden Slovenec, zvest katoličan ter živahen sotrudnik naše stranke. Pogreb se je vršil dne 7. maja ob obilni udeležbi. Svetila blagemu pokojniku večna luč! — žalujočim naše sožalje!

Fram. Umrl je 27. aprila v Ješenci posestnik Janez Prelog, oče g. kateheta Ludovika Prelog. Bil je dober družinski oče, skrben gospodar in radi tihega ter mirnega značaja pri vseh splošno priljubljen. Pogreba, ki ga je vodil g. dekan Sagaj, se je udeležilo več duhovnikov in skoraj vsa župnija. Framski pevski zbor se je od pokojnega na domu in ob grobu poslovil s pesmijo. Naj počiva v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Vurberg. Tja, kjer vigred večna vlada, je iz cvetočih ozar zemeljske pomladi odplavala bela duša 18 letnega mladeniča Frančka Felicijana, kjer bo ob Večni Lepoti uživala neminljivo radost čiste mladosti, katere še hudobni svet ni imel časa omadeževati, za vedno. V borbi za fantovske ideale je bil zelena veja fantovske organizacije, bil je v odboru prosvetnega društva in tajnik MJRZ. Nikjer se ni branil dela, kjer je šlo za plemenite namene. Dasi skromnih sposobnosti, vendar je bil fant dela in razumevanja. Ob Veliki noči je nenadoma obolel na pljučnici in močno mu je oslabeledo srce. V mladostnem hrepenenju kipečega življenja si je želel čimprejšnjega okrevanja. Podal se je v ptujsko bolnišnico, od koder so ga pa potrti tovariši 27. aprila v beli krsti, katero je spremljala č. duhovščina z lepim številom prijateljev, znancev, sorodnikov z žalujočimi starši in bratoma prenesli na pokopališče v Ptuj. Pogrebno svečanost s pomenljivim nagovorom je opravil g. prošt z asistenco. V imenu fantovskih vrst se je poslovil od blagopokojnega fant domače fare s sklepom: Frančekov grob se zapira ob pozvanjanju šmarničnih zvonov; Marija, daj svojemu zvestemu otroku, da obhaja Tvoj lepi majnik ob Tebi! — žalujočim naše sožalje!

Sv. Barbara pri Mariboru. Na dan 23. in 24. aprila smo pokopali dva člana Apostolstva mož, in sicer Nagerle Jožefa in Štubar Avgušтина, v starosti 80, odnosno 85 let. Bila sta res zgled vsem ostalim. — Dne 27. aprila smo položili v grob Marijino družbenko v lepi mladosti 27 let Nerat Moniko. O njeni priljubljenosti je pričal pogreb. Z ganljivimi besedami se je od rajne poslovil domači g. župnik Potočnik, pevski zbor pa je vsem zapel žalostinke doma in ob grobu. — Na Monikini sedmini se je nabralo 77 din za novo lavantinsko bogoslovje. — Naj vsi v miru počivajo — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Spremili smo k večnemu počitku skrbnega očeta Toplak Jožefa

iz Rogoznice. Bil je otrokom nadvse dober oče, hiši vzoren gospodar, sosedom blag prijatelj in umen svetovalec. Večkrat je vodil županske posle. Vsakemu je bil pomočnik v sili. Vse življenje je bil veselega značaja ter v družbi, zlasti na ženitovanjskih gostijah, kamor so ga radi vabili za starešino, poln veselega razpoloženja. V njegovo hišo je zahajal le katoliški tisk. Sam vdan katoliški Cerkvi, je tudi svoje otroke vzgojil v strogo verskem duhu. Zato ga je vse cenilo in spoštovalo. Naj mu bo Bog za vsa velika dela, za katera v življenju ni iskal priznanja, bogat plačnik! — žalujočim naše sožalje!

Sv. Barbara v Haložah. V lepeni spomladanskem dnevu so zapeli barbarški zvonovi in naznanili žalostno vest, da je v petek, 28. aprila, mirno v Gospodu zaspala dobra mati Blažek Marija, p. d. Veseličeva Micka iz Gradišča. Reva je trpela muke že dve leti na bolniški postelji, pa vendar se je je Vsemogočni usmilil in jo poklical k sebi sprevideno s sv. zakramenti. Pogreb je bil v nedeljo nato ob veliki udeležbi. Cerkevni pevski zbor je rajnici zapel ob grobu »Vigred«. Naj ji bo lahka domača zemijca! — Možu, sinu in hčerkama izrekamo sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. Božja poslanka smrt letos pogosto obiskuje naše župljane. 23. aprila je potrkala na domačiji Kozel in pretrgala nit življenja materi in gospodnji Mariji Kozel. Pokojna je dočakala visoko starost blizu 80 let in je bila skrbna gospodinja. — Dne 25. aprila je postal žrtev nesreče Janez Emeršič. Ta dan je šel pomagat svojemu sosedu Milošič Ignacu nalagati na voz steljo in drva. Ko pa je naloženi voz začela živina peljati, že se je prevrnil in pokopal pod seboj nesrečnega Janeza, ki je bil pri priči mrtev. Ponesrečeni je bil v najboljši moči in skrben oče svojim otrokom. — Prelepi maj je končal tripijenje Nežike Kranjc. Rajna je bila 25 let članica Marijine družbe in tri leta odbornica. Ob grobu se je poslovil od blagopokojnice g. kaplan Petan. — Počivajte v miru! — žalujočim naše sožalje!

Pršetinci pri Sv. Tomažu. Hud udarec je zadel družino Franca Budja, kateri je iztrgala nezizprosnna smrt sinčka-edince. Pogreb Frančka se je vršil v nedeljo, 30. aprila. Njegove zemeljske ostanke smo izročili materi zemlji ob veliki udeležbi faranov. Spavaj v miru, dragi Franček, staršem in rodbini pa izrekamo sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Umrl je v bolnišnici v Sarajevu Friderik Dermota, sin tukajšnjega uglednega usnarja. Vse je prišlo tako naglo: Friderik je bil v strokovni šoli na jugu naše domovine. Čez mesec dni bi končal študije, a nezizprosnna smrt mu je ustavila srce. Oče in brat Valter sta se takoj po brzojavki o smrti podala v Sarajevo ter oskrbela prevoz pokojnega Frica v domači kraj. Dne 2. maja smo ga, 24 let starega, pokopali ob izredno veliki udeležbi. Pri odprtem grobu se je od njega poslovil sošolec in prijatelj. Potem je govoril salezijanec g. Nemeč, pevci pa so svojemu tovarišu zapeli. Naj priljubljeni Fric v miru počiva! — žalujočim naše sožalje!

Šmartno ob Dreti. V visoki starosti 88 let je umrl Jožef Slapnik, p. d. Piklev oče. Bil je svoječasno lastnik največjega posestva v župniji. Ko pa mu je pred 30 leti umrla žena, je izročil posestvo sinu. Pokojnik, kateri je bil zaradi svoje vedre narave povsod priljubljen, zapušča tri sinove in štiri hčerkice ter številne vnuke in pravnuke. Naj počiva v miru! — žalujočim naše sožalje!

Zdole pri Brežicah. Nedavno nas je za vedno zapustila Rozalija Kolman, roj. Rožman iz Zdol, zadeta od srčne kapi. Rajna je bila mati desetih otrok, katerih večina še ni preskrbljena. Odsila je za sinom Mihaelom, ki je umrl pred

tremi meseci. Sveti jima večna luč! — žalujočim naše sožalje!

Sv. Jedert nad Laškim. Šli so zadnje mesece pred nami v večnost sami priletni farani: Terezija Kandolf (Čehovinova), stara 65 let, Marija Kovač (Ožbaltovka), stara 59 let, Marija Kupec, stara 68 let, Marjeta Krempuš (Kladnica), stara 71 let, Pavla Drofenik iz Medvedovega sela, stara 60 let, Ana Pečnik (Bregovčanka), stara 80 let, Marija Peklar (Županja), stara 75 let, Marija Goršek, stara 89 let, Jožef Vezovišek, star

63 let, Marija Hribšek (Zidarčkova), stara 70 let, Dora Vodlan; (Krežetova), stara 80 let, Jurij Golouh (Sadovšakov), star 77 let, Jera Brečko, stara 72 let, Helena Železnik (Markunka), stara 78 let, Ana Hribšek (Potokarjeva), stara 75 let, Miha Majer, star 85 let, Karel Jakopič (Repihovšek), star 74 let, Marjeta Kaluža, stara 84 let, Franc Pavčnik, star 82 let. Razen teh samo en dva dni stari otrok. Bratom in sestram srečni raj — žalujočim pa naše sožalje!

Dopisi

Marenberg-Št. Janž. Kakor vsako leto, se bo obhajal patrocinij pri romarski cerkvi in marenberški podružnici sv. Janeza Nepomuka na Radlu 16. maja. Letos je ta dan torek križevega tedna, kar je posebno ugodna prilika, da pridejo verniki od blizu in daleč v obilnem številu se priporočat mogočni priprošnji sv. Janeza, h kateremu ima tukajšnje ljudstvo že od nekdanj velike zaupanje. Prošnje procesije bodo prišle kakor po navadi iz Marenberga, Remšnika in Brezna. Lepo pa bi bilo, če bi letos prišle še od drugod iz bližnjih župnij. Red božje službe pa bo sledeči: razen sv. maše ob 6 v Marenbergu bo pri sv. Janezu prva sv. maša ob 7, ob 7 gre procesija iz Marenberga, druga sv. maša bo ob 8 po prihodu procesije, tretja bo ob 9, po tej bo slovenska pridiga, katero bo imel znani pridigar p. Gabrijel iz Maribora, nato bo še ena sv. maša. Obenem bo tudi lepa prilika za prejem sv. zakramentov — velikonočnega sv. obhajila. Pridite in obiščite na ta dan naš staroznani hrib s prijazno romarsko cerkvijo, saj bo tudi za drugo dovolj priskrbljeno. Kdor pa ta dan ne more, pa naj pride na praznik Kristusovega vnebohoda, takrat bo tudi tam pozno sv. opravilo ob 10 namesto prihodnje nedelje, kakor je bilo sicer običajno. Lepi maj vas torej kliče na izlet k sv. Janezu in ne bo vam žal, če pridete, saj današnji materialistični čas najbolj rabi leka in razvedrila v Bogu.

Št. Janž. Kakor vsako leto, ste tudi letos v obilnem številu vabljeni šentjanžani, da poro-mamo k Mariji v Novo štifto na to lepo božjo pot, ker smo dolžni izpolniti zaobljubo naših prednikov. Pridružite se nam tudi iz drugih župnij! Srčno vabljeni, ne bo vam žal! Odpeljemo se z vlakom na binkoštno soboto ob 8.58 iz Velenja.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Gasilska četa ima dne 14. maja blagoslovitev gasilskega voza. Ob 9 bo služba božja, nato blagoslovitev. Ob 15 bo v gostilni šiker prosta zabava. Vabijo se vsi domačini in sosedje, da se blagoslovitve in prireditve v velikem številu udeležijo. Čisti dobiček je namenjen nabavi gasilskega orodja.

Sv. Jakob v Slov. goricah. 80 letnico rojstva je nedavno slavil naš zvest naročnik g. Franc Brus, posestnik na Srebotju v župniji Sv. Jakob v Slov. goricah. G. Brus je še čil in čvrst, čeprav ima že osem križev. Slavljenec je bil vedno zaveden Slovenec in zvest katoličan. — G. Brus je stric narodnega poslanca g. Žebota. — Našemu zvestemu naročniku k njegovi 80 letnici iskreno častitamo!

Jurovce pri Ptuj. Naši gasilci bodo priredili na Križevo, 18. maja, ob 16 pred gostilno g. Pen veliko tombolo, na katero vabimo vse prijatelje gasilstva od blizu in daleč.

Pršetinci pri Sv. Tomažu. Prostovoljna gasilska četa si je po enoletnem obstoju — da bi mogla vršiti svojo veliko nalogo in poklic — nabavila novo motorno brizgalno, katera je že prejela ognjeni krst pri požaru g. Bes, posestnika na Kamenščaku pri Ljutomeru. Blagoslo-

vitev brizgalne bo na Križevo, 18. maja, popoldne na vrtu g. župana Alojza Caf pri Sv. Tomažu, združena z veliko tombolo. Obiskovalce čaka sreča 20 krasnih tombolskih dobitkov.

Središče ob Dravi. Uresničenost večletne želje in splošne potrebe prizadetih. Kljub temu, da imamo v Sloveniji katastrske uprave, zemljiške knjige in mape, so vendar še v tem oziru mnogokje veliki nedostatki in pomanjkljivosti, katere je treba potom izvežbanih geometrov urediti ter zemljišča premeriti in zamejčiti kot je to naredila agrarna skupina v Središču ob Dravi. Tozadovna dela ji je v popolno zadovoljnost po solidni ceni izvedel nadgeomter g. inž. Adolf Götzl iz Maribora.

Veržej-Marjanišče. Slovesno praznovanje praznika Marije Pomočnice bo letos na binkoštni ponedeljek, 29. maja. Večer pred praznikom bo rimska procesija, na praznik slovesna služba božja na prostem, popoldne pa procesija s kipom Marije Pomočnice. Vljudno vabljeni vsi častilci Marijini, da se po želji sv. očeta v maju poklonimo Mariji, Kraljici miru, in jo prosimo za mir med narodi.

Sv. Barbara v Halozah. Te dni se je poslovil od nas Anton Turnšek, organist, ki je bil pri nas eno leto, da nam je izuril v orgljanju mladega Jernejca. Želimo mu v št. Juriju ob Taboru zadovoljen pokoj, mlademu Jerneju pa mnogo uspeha pri lepem petju!

Sv. Barbara v Halozah. Dne 4. in 5. maja smo dobili precej dežja, ki je nujno potreben, saj je bila že suša. Najbolj smo se bali trpljenja z nošnje vode za škropljenje, če bi dežja ne bilo. Po hribih je bilo slišati nabijanje posode, kakor pred trgatvijo, ker smo vso posodo, ki je bila razsušena, morali pripraviti za škropljenje, ki se bo prihodnji teden začelo; mladje zelo lepo napreduje in vsa narava zlasti po blagodejnem dežju. Bog daj, da bi za dober hasek škropili in da bi imelo vino tisto ceno kakor galica, saj prva boljša leta je tako bilo. Po Halozah imamo tudi še precej dobrega vina na prodaj.

Male dole-Jankova. Bilo je precej govora o naši novi cesti, ki bi bila zelo potrebna. Mnogo je siromašnih delavcev, ki si ne morejo kupiti najpotrebnejšega. Naj bi se tem dala možnost zaslужka doma, nego si iščejo nekateri zaposlenja pri gradnji ceste Ljubečna-Pristova-Bezovica, ki je celo uro daleč. Vsem je mnogo na tem, da se z graditvijo prične. Gospodje, ki imajo odločilno besedo, naj na pristojnih mestih posredujejo. Svoje zaupanje stavimo tudi v g. Mihelčiča, podpredsednika narodne skupščine, in našega poslanca.

Laško. Dne 25. aprila je imela Hranilnica in posojilnica občni zbor. Iz računskega zaključka za leto 1938 vidimo, da se je promet povečal od predlanskega leta in je znašal 7,212.900 din. Vlagatelj se je izplačalo 1,700.000 din. Stare vloge znašajo 2,955.337 din. Pa tudi nove vloge so počasi začele naraščati in znašajo 570.797 din. Na občnem zboru je bil izvoljen stari odbor s

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

predsednikom g. duhovnim svetnikom Jože Lončaričem, kateri že od leta 1917 vodi v dobrih in slabih časih zavod. Hranilnica poseduje tudi dve hiši v Laškem. Zelo je škodovala zavodu splošna denarna kriza, ki se je vlekla sedem dolgih let in še sedaj ni popolnoma premagana. Naj bi se vlagatelji, kateri nosijo denar v razne mestne zavode, zavedli, koliko škodujejo kmetu in dobri stvari sploh, ker denar, vložen v take zavode, ne pride več kmetu v korist. Dostikrat se z njim podpira še nesrečni centralizem. Zavedajmo se pa tudi, da je kreditno združenstvo podlaga vsemu drugemu združenstvu. Hranilnica daje že tudi nova, sicer zaenkrat samo kratkoročna, posojila. Kreditno združenstvo je prva podlaga kmečke neodvisnosti in svobode. Pa tudi veliko socialno delo izvršujejo posojilnice, prav po besedah Gregorčiča: Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze!

Sv. Jedert nad Laškim. V nedeljo, 23. aprila, je g. p. Ramšak s škofovim pooblaščenjem blagoslovil nov prvi zvon za rečiško cerkev iz šentviške zvonarne. Kljub vetru in dežju se je zbralo veliko ljudi iz domače in sosednjih župnij. Videli smo goste celo iz Konjic in Ljubljane. Med godbo in streljanjem se je pripeljal na okrašenem vozu zvon iz Laškega. G. pater je imel izpred začasnega oltarja pred velikimi vrati cerkve, ki še ni blagoslovljena, zvonovemu napisu »Slava Bogu, mir ljudem« primeren govor in nato ob asistenci dolskega in domačega gg. župnika izvršil blagoslov zvona. Nanj so potrkali, ga pozdravili in mu voščili dolgo življenje boter Janez Petek, zastopnik župnije, šole, občine Sv. Krištof, kmetov, rudarjev, obrtnikov, pevškega zbora, gasilcev, fantov in zastopnica deklet. Po darovanju za zvon je g. pater opravil sv. daritev za žive in rajne dobrotnike zvona in cerkve, nakar je bil zvon dvignjen v stolp. V eni uri je bilo vse urejeno. Ko je zadonel s krepkim f-glasom, so se mnogim orosile oči. Saj nekatere hiše v Rečici niso od nikoder slišale zvona ali pa le ob prav ugodnem vetru. Ko so nato zvonarji poskušali svojo spretnost, se ljudje niso mogli načuditi prijetnemu zvonjenju. Rečiška mladina je potem pod bližnjim kozolcem uprizorila resno igro »Podrti križ« z vstopnino za zvon. Naslednjo nedeljo se je g. župnik zahvalil vsem, ki so z darovi in delom omogočili, da bo vsaj en zvon pozdravil prevzvišenega g. knezoškofa, ko se bo v soboto, 20. maja, pripeljal blagoslovit novo cerkev in delit birmancem zakrament Svetega Duha.

Zdole. Imeli smo slovesnost, kakršne že dolgo na Zdolah ne pomnimo. Preteklo je 25 let, odkar sta stopila pred oltar in si obljubila večno zvestobo Maks Bahč in Uršula, roj. Urek. Obenem je praznoval Maks 60 letnico starosti in 50 letnico, odkar sodeluje pri cerkvenem petju. Jubilant je vzor katoliškega moža, dolgoleten cerkveni ključar, občinski odbornik, odbornik posojilnice in blagajnik krajevne KZ. V njegovo hišo prihajajo samo katoliški časopisi, katere vedno z zanimanjem prebira. Slavljenecema naše častitke!

Radna ob Savi. Praznik Marije Pomočnice bo mo obhajali v nedeljo, 21. maja. Marijine družbe iz bližnjih župnij prosimo, da pridejo po možnosti tudi letos z zastavami.

Romarski dan na Ptujski gori 20. in 21. maja

V soboto, 20. maja, bo ob 10 začetna sv. maša, popoldne prihajajo zaobljubljene procesije in priložnost za sv. spoved. Ob pol osmih zvečer bo pozdravni govor in slovesna večernica, nakar ostane Najsvetejše izpostavljeno eno uro v češčenju. Ob devetih bo rimska procesija z Najsvetejšim.

V nedeljo, 21. maja, se začne sv. maše ob štirih zjutraj in se vrste vse dopoldne in romarske pobožnosti, pri šesti sv. maši bo skupno sv. obhajilo romarjev. Ob devetih bo sv. maša za udeležence evharističnega kongresa iz Celja, ob desetih pridiga, nakar bo sledila slovesna sveta maša.

Ob dveh popoldne bo šmarnična pobožnost in slovesna večernica.

Castilci Marijini, Gorska Mati božja vas zopet vabi!

K N J I Ž E V N O S T

Kneginja Ema — naša prva svetnica. Pod tem naslovom je nedavno izšla v založbi Misijske tiskarne Groblje-Domžale lepa knjiga zanimive vsebine, ki jo je spisal znani častilec

svete Eme, Janez Veider. Namen knjigi je: »Postaviti pred naše verno ljudstvo podobo svetnice, ki je po rodu in krvi naša, ki je vzornica dekliške lepote, zvestoba žene, skrbnosti materske ter vzgojiteljske vestnosti. Neznano je bilo doslej njeno pomembno socialno delovanje, ki je v tej knjigi popisano in pokazano, koliko je storila v svoji veliki krščanski ljubezni za takrat brezpravne slovenske podložnike.« Pisec je zanimivo in na široko opisal zgodovinsko ozadje, iz katerega pada svetla luč na lepi lik prve slovenske svetnice in na njen velik pomen za slovensko ljudstvo. Vse življenje sv. Eme je obdelano v 20 poglavjih. Pridno so porabljene stare ljudske legende mične vsebine, pa tudi zgodovinski viri, ki pa jih je bilo treba večkrat kot pristranske nekoliko revidirati pod lupo zgodovinske resnice. V knjižici je krepko in dobrodejno poudarjeno slovensko stališče. Izčrpano je pojasnjen razvoj češčenja sv. Eme. Mnogo zanimljivega nam odkriva poglavje: Po stopinjah kneginje Eme. Knjiga obsega 215 strani in ima 62 lepih slik. Cena je zelo nizka. Broširana knjiga stane 10 din, v platno vezana pa 15 din. Knjigo toplo priporočamo. Naj gre med slovensko ljudstvo ter razširi med njim češčenje prve slovenske svetnice. Knjiga se more tudi naročiti v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Poslednje vesti

Važni izjavi dr. A. Korošca

Zadnji ponedeljek se je vršil v Ljubljani občni zbor Zadrugne zveze pod predsedstvom g. dr. A. Korošca, katerega so vsi udeleženci prisrčno pozdravljali. Ko je g. predsednik dr. Korošec predložil z velikim navdušenjem sprejete vdanostne brzojavke kralju, knezu namestniku, predsedniku vlade, finančnemu, kmetijskemu in slovenskima ministroma, je podal poročilo o splošnem gospodarskem položaju. Iz dr. Koroščevega govora hočemo poudariti predvsem sledeči izjavi:

Dr. Koroščeve besede o ugodnem gospodarskem razvoju v naši državi

»Moram ugotoviti, da se naš gospodarski položaj ugodno razvija. Res je, da nekatere druge države danes nimajo brezposelnosti in da preživlja pri njih industrija zlate čase. Ne povejo pa, da poslovna živahnost ni izraz napredka in razvika splošnega gospodarstva, ampak le posledica splošnega oboroževanja, ki pa mora imeti na vse zadnje svoje meje in za temi mejami nove posledice. — Naše gospodarstvo se razvija normalno, zdravo, brez kakšnih injekcij, kakor je to v državah, ki imajo oboroževalno industrijo.«

Dr. A. Korošec o modrem krmilarju naše zunanje politike

»Nihče ne ve, kaj bo z Evropo. živimo v neprestani negotovosti, kaj bo jutri. Jugoslavija ima modrega krmilarja v zunanji politiki. To je naš knez namestnik Pavle. On vodi državni čoln tako, da bi nikjer ne zadel v kako skalo. Naša dolžnost je, da imamo popolno zaupanje v njega, da sledimo njegovim željam in da nasedamo levičarskim elementom, ki hočejo dan za dnem izživati in kaliti vodo. Naša Jugoslavija si želi miru in taka je tudi vsa njena zunanja politika. Tudi v notranji politiki hočemo normalne, mirne razmere.«

Zadrugarstvo nima povoda, da bi črno gledalo v bodočnost.

Bog bo z nami!

K 60 letnici našega kiparja-umetnika g. Ivana Sojča

Dne 10. maja 1879 se je rodil kot sin kmečkih staršev v Vitanju pri Celju eden naših največjih in najbolj znanih kiparjev-umetnikov g. Ivan Sojč, kojega kiparska dela ne krasijo samo cerkev na štajerskem in Kranjskem, ampak jih je veliko tudi po Hrvaškem ter Slavoniji in segajo do Zemuna.

Jubilant se je izučil kot nadarjen kmečki deček kiparstva v Celju. Pomočnik je bil pri zna-

nem Cesarju v Mozirju, od koder se je napotil v tujino, da si je izpopolnil svoje znanje. Delal je pri najboljših kiparjih v Linzu, Gradcu, Ulmu, Münchenu ter na Dunaju. Leta 1908 ga najdemo doma v Vitanju v svoji lastni delavnici, katero je prestavil leta 1910 v Maribor, kjer neumorno dela v svoji stroki in za javni blagor do danes v zdravju ter zadovoljstvu, obdan od svoje soproge, sina, kateri mu bo naslednik, in štirih hčerk. Debele liste bi morali napisati, ako bi hoteli naštet štivilna Sojčeva kiparska dela, katera žanjejo občudovanje preprostega naroda in so priznana za velike umetnine od strani naših strokovnjakov. G. Ivan Sojč že plodnosno vodi šesto leto mariborsko Slovensko obrtno društvo in je tudi nekaj let član Obrtne zbornice in mestnega občinskega sveta.

Krepkemu, veselemu ter delavnemu Vitanjčanu ni videti bremena šestih križev in radi tega mu želi »Slov. gospodar« še nadaljnje jubileje pri zdravju in duševni čistosti!

*

Novice iz drugih držav

Italijanski kralj in cesar bo vrnil lanski Hitlerjev obisk. Italijanski kralj in cesar bo 28. maja službeno obiskal Berlin in vrnil nemškemu kanclerju Hitlerju njegov lanski obisk v Rimu.

Vojaska pogodba med Rusijo in Turčijo. V turški prestolnici Ankari je bila podpisana vojaska pogodba med sovjetsko Rusijo in Turčijo. Na vidiku je že, da bosta v to zvezo pritegnjeni še Romunija ter Bolgarija in bi bila s tem ustvarjena zveza črnomoških obalnih držav.

Španija izstopila iz Društva narodov. Španija je javila tajništvu Društva narodov, da izstopa iz imenovane mednarodne zveze.

*

Pogreb veleposestnika Franca Vraberja na Kaplji

V ponedeljek, 8. maja, smo pokopali na Kaplji posestnika Franca Vraberja. Kljub deževnemu vremenu, ki posebno na Kozjaku ovira vsak promet in razmehta vsa pota, se je že na domu zbralo veliko število pogrebcev, drugi pa so čakali pri kapeli na planoti. Pogreba se je udeležilo 14 duhovnikov: g. stolni dekan dr. Fr. Cukala, g. stolni župnik M. Umek, g. stolni kanonik dr. Mirt v zastopstvu Spodnještajerske ljudske posojilnice, g. Fr. Hrastelj v zastopstvu Tiskarne sv. Cirila, okoliški gg. župniki od Sv. Duha, Sv. Ožbalta, Breznega in ostali gospodje iz Maribora. Med pogrebi smo poleg domačih odličnikov videli tudi g. dr. Leskovarja, trgovca gg. Klanjšeka in Majerja iz Maribora. Pogreb je vodil g. stolni prošt, brat pokojnega, dr. Maks Vraber.

Novi vozni red!

Velja od 15. maja 1939

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znakah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Sv. mašo zadušnico mu je odpel v slovo sin pokojnega g. Jakob Vraber. V cerkvi se je g. prošt dr. Vraber poslovil od svojega brata. In vsi smo čutili, kako ga je ljubil! Domači pevski zbor je zapel žalostinke pri kapeli in na pokopališču. Z globoko žalostjo v srečju smo se poslavljali od pokojnega, zadnjikrat so ga pokropili z blagoslovljeno vodo njegova žena-vdova, njegovi sinovi in hčere, njegovi številni sorodniki, njegovi prijatelji. Med pogrebom so se dvignile megle in pred nami so se pokazali bregovi, bregovi meje med dvema narodoma. Dokler pa bo živel tu rod, kakršen je Vraberjev, se ni bati, da bi naš narod tu na meji izgubil le eno hišo, le eno brazdo naše svete obmejne zemlje. Pokojni Franc je bil mož, poln vere in poln narodne zavesti. To dediščino zapušča nam vsem, da smo čuvarji naših svetinj in naše meje kot je bil on sam! Slava njegovemu spominu!

Depisi

Romanje k Majki Bistrički (pred binkoštni). Kako bo o Duhovem? — Le pridite, vas bomo po stari navadi z veseljem sprejeli! To obvestilo je dobil p. Ladislav. Torej na svidenje! — Pridiga za Slovence bo v četrtek, 25. maja, ob štirih popoldne.

Remšnik-Sv. Pankracij. Prvo majniško nedeljo je na Sv. Pankracu zaplapolala državna trobojnica. Planinci, izletniki in domačini smo trumoma prihajali na vrh. Bilo nas je do 300. Izlet je vzorno organizirala mariborska podružnica SPD. Ob pol 11 je g. župnik z Remšnika daroval slovesno sv. mašo, mariborski pevci so pa peli cerkvene pesmi. Po sv. maši se je ljudstvo zgrnilo pred cerkvijo, kjer je bil sestanek. Imeli smo tudi koncert slovenske pesmi. Dobili smo tudi precej slovenskih knjig v dar.

Spominki na sv. birmo!

Sv. birma je zakrament, zato je prav, ako daste mladini kot spominek na sv. birmo predvsem molitvenik in rožni venec!

Na zalogi imamo sledeče molitvenike:

»Angelček«

»Sveta pomlad«

»Življenje mojega življenja«

»Pri Jezusu«

»Ključek nebeški«

Posebno pa Vam priporočamo najlepši slovenski molitvenik z mnogimi barvanimi slikami »Bogu hvala«. Ta molitvenik bo za vse življenje najboljši spremljevalec Vaših otrok! Preden kupite kak drug molitvenik, si oglejte tega!

Rožne vence imamo na zalogi vseh vrst in vseh barv: steklene, koščene, lesene, biserne, v škatlicah, v usnjati torbici.

Venci za birmanke, voščeni in svileni!

Botrice, botri! Na dan sv. birme nimate časa kupovati, zato kupite te spominke že prej v prodajalnah

**TISKARNE SV. CIRILA,
MARIBOR — PTUJ**

Kmečka trgovina

Naša trgovina z vzhodom

Pri Narodni banki se je ustanovil sklad v svrhu podpiranja trgovine s Palestino in drugimi vzhodnimi državami, kot Egiptom, Sirijo, Irakom, Iranom, Ciprom, Malto. Te države in otoki v glavnem uvažajo živino, živalske produkte, koruzo, fižol, bučno seme, živinsko krmo, les, zaboje za južno sadje, slive, jabolka in tobak, torej proizvode, ki jih ima naša država v izobilju. Radi slabih prometnih sredstev smo v te države doslej izvozili komaj za 90 milijonov din blaga. Naša parobrodna društva (Jugolevant) pa hočejo z vzhodom ustvariti boljše prometne zveze. Pričakuje se, da se bo izvoz v imenovane države že v letošnjem letu dvignil na 200 milijonov din vrednosti, pri čemer bo samo Palestina uvozila našega blaga za kakih 100 milijonov din. Da je osvovitev tržišč na vzhodu zelo važno, kaže dejstvo, da samo Palestina uvozi letno za 17 milijonov angleških funtov blaga (okrog 4250 milijonov din), Egipt za 102 milijona, Sirija za 18 milijonov itd. Sklep merodajnih, da naša trgovina zavzame tudi ta tržišča, je zato odobravati, delo v to smer pa pospeševati.

Povečan izvoz živine v Nemčijo in Italijo

Med zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in med merodajnimi nemškimi ustanovami v Berlinu je dosežen sporazum za povečanje izvoza naše rogate živine v Nemčijo. Po tem sporazumu se bo vsak teden lahko izvozilo v Nemčijo 800 komadov živine, po treh mesecih pa 500 komadov živine. Do sedaj smo tedensko izvozili v Nemčijo komaj 200 komadov živine. Po tem sporazumu bomo torej lahko vsak teden 600 komadov živine več izvozili kot doslej.

Prav tako kot z Nemčijo je dosežen sporazum za povečanje izvoza živine v Italijo. Doslej smo izvozili tedensko v Italijo jedva 200, v izrednih primerih pa 500 komadov živine. Po novem sporazumu pa bomo lahko izvozili vsak teden 600 komadov živine.

Italija namerava kupiti v naši državi še 200 molznih krav čiste simentalke pasme. Da se omenjene plemenske krave kupijo, je že sklenjeno, samo živali še niso izbrane. To je prvi večji nakup plemenske živine po Italiji pri nas.

V Italiji se nadalje vedno bolj čuti pomanjkanje lesa, posebno ker je prenehal uvoz ruskega lesa in lesa iz bivše Avstrije. Radi tega se Italijani čimdalje bolj zanimajo za naš les in žele večjega uvoza jugoslovanskega lesa.

Francija kupuje našo celulozo in les

Celuloza se proizvaja iz smrekovega lesa ali iz slame in se rabi za izdelovanje papirja, kolidija, umetne svile, mase za film itd. Celuloze danes v Franciji primanjkuje radi povečane industrijske delavnosti in pa ker je prenehal uvoz celuloze iz Avstrije. Francoske tvrdke so se radi tega odločile, da pokupijo pri nas vso celulozo, kolikor je imamo na prodaj. Francija namerava ostati stalen kupec naše celuloze. Širijo se govorice, da se bosta v Jugoslaviji ustanovili še dve tovarni za celulozo, in sicer z domačim kapitalom. Obnovljena tovarna celuloze v Krškem bo pa dvignila proizvodnjo na 10.000 ton letno.

Nadalje je pričakovati povečanje našega izvoza lesa v Francijo in francoski Alžir. Po novi trgovinski pogodbi lahko uvozimo 65.000 ton lesa v Francijo. Da se trgovina lesa s Francijo bolj razgiblje, daje Francija za vsako tona lesa 60 do 100 din premije (nagrade). Te premije bo izplačeval Zavod za pospeševanje trgovine v Beogradu.

Gospodarske zanimivosti

Izdelovanje zdravil za živino. Kmetijski minister je izdal odlok o ustanovitvi državnega zavoda za izdelovanje cepiv in zdravil v Beogradu. V kratkem bo izšla uredba o poslovanju novega zavoda. Začasno, dokler se ne zgradi novi zavod, se bodo posli tega zavoda vršili v poslopiju centralnega bakteriološkega zavoda v Zemunu.

Pomanjkanje mesa v Nemčiji. V zadnjem času se kaže v Nemčiji rastoče pomanjkanje svežega mesa. Pomanjkanje je po pisanju nemških listov nastalo radi tega, ker je v priključeni Avstriji in v sudetskimi kraji že prej primanjkovalo mesa. Precej živine so pa poklali tudi radi slinavke in parkljevke, radi česar je vedno manj živine za zakol. Radi pomanjkanja mesa je bil izdan predpis, da mesarji ne smejo mesa predelevati v klobase. Za klobase se sme uporabiti le

neznat del mesa. Izdelovanje svinjskih klobas je pa sploh zabranjeno, ker je pomanjkanje svinjskega mesa še večje. Nedostatek svinjskega in govejega mesa skušajo nadomestiti z veliko propagando za uživanje morskih rib. S povečanim uživanjem morskih rib hočejo nadomestiti uvoz mesa v vrednosti 180 milijonov mark. V bodoče se namerava stvar urediti tako, da bodo mesarji tudi meso prodajali na karte, kakor so že vpeljane karte za maslo, olje in mast. Na teden se bo meso prodajalo samo dva dni, in sicer samo 10 do 15 kg na osebo.

Kazensko carino je uvedla Amerika na vse nemško blago. To je storila iz protesta zaradi zasedbe Češke. Ta kazenska carina znaša 25%. Je to zelo hud udarec za Nemčijo, kajti s priključitvijo Avstrije in Češke je postala najbolj industrijska država sveta. Doslej je Nemčija veliko večino svojega industrijskega blaga prodajala na ameriškem trgu, kajti Amerika je dežela z ogromnimi razvojnimi možnostmi, njeno bogato in mnogoštevilno prebivalstvo je kupec, ki ga drugje na svetu ni najti. Rooseveltova kazenska carina je pa vso nemško trgovino v Ameriki onemogočila, kajti poleg vrednosti in navadne carine plačati še 25% vrednosti kot nekako kazni, tega ne zmore nihče. Nemčija si v tej stiski z vso silo išče druga tržišča (Vzhod), kar pa gre bolj težko, kajti vsa razpoložljiva tržišča so že več ali manj zasedena.

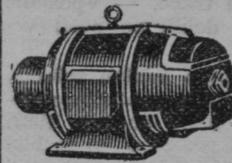
Cene goveje živine

Plemenski biki. V šmartnem ob Paki je bil 3. maja plemenski sejem za biko marijadvorske pasme. Biki so se kupovali za gornjegrajski, dravograjski in slovenjgraški okraj. Cena plemenskih bikov je bila 5—8 din kg žive vage. Kakovost plemenskih bikov je bila boljša od prejšnjih let. — V Beltincih, Prekmurje, je pa bil plemenski sejem za svetlolisasto (simentalsko) govedo. Na sejmu je bilo 146 mladih plemenskih bikcev. Prvovrstni plemenski bikci so se prodajali po 7—9 din kg žive vage, slabše vrste po 5.50—6.50 din. Radi izgledov slabe krme je bilo veliko bikcev neprodanih, tako da se ni niti potrošila podpora banške uprave in nekaterih kmetijskih odborov za nakup bikcev. — Biki za klanje so bili v Mariboru po 4 din, v Murski Soboti pa 3.50—4 din kg žive vage.

Volj. V Mariboru debeli 4—4.50 din, plemenski 5—5.50 din, v Ptuj 4—4.50, v Slovenjgradcu 4 din, v Ljubljani 4.75—5.25 din, v Kranju 5—5.50 din, v Črnomlju 4.50—5.50 din, v Vidmu 5.75 din kg žive vage.

Krave. Maribor klavne 4.50 din, plemenske 4, molzne 5 din, breje 4.50 din, klobasarice 2.75 din; Ptuj 3—4 din, Slovenjgradec 3 din, Slov. Konji-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINVI
Zagreb, Koturaška 69

ce 3.50 din, Murska Sobota 3 din, Ljubljana 3.75 do 5 din, Kranj 5 din, Črnomelj 4—4.50 din, Videm 3.50—4.50 din kg žive vage.

Telice. Maribor 5 din, Ptuj 4.50 din, Slovenjgradec 4 din, Kranj 5.50 din, Črnomelj 5.25 din.
Teleta. Maribor 5—6 din in prav tako po ostalih sejmih na Štajerskem; v Kranju pa 6—7 din.

Svinje

Plemenske. Maribor mladi prašiči 5—6 tednov 90—125 din komad, 7—9 tednov 125—140 din; kg žive teže 6—8 din; v Ptuj 6—12 tednov po 60 do 140 din komad; v Ljubljani prašički za rejo 150—230 din, v Vidmu pa mladi prašički 150—200 din komad.

Pršutarji. Ptuj 7—7.50 din, Slovenjgradec 7, Slov. Konjice 8 din, Murska Sobota 8 din, Kranj 8—9.50 din, Črnomelj 6—6.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špearji). Ptuj 7.50 din, Slov. Konjice 7 din, Murska Sobota 10 din, Kranj 9.50 din, Črnomelj 7—7.50 din kg žive vage.

Ostali produkti

Cene življenjskim potrebščinam so v porastu, samo cene zelenjave so se znižale vsaj v toliko, da so kupčki večji. Solata je že precej poceni. Na trgu so že prvi šparglji (beluše), ki se prodajajo po 20 din kg. Vrtnarji imajo na trgu že kumarce, ki se prodajajo po 3—10 din komad. V Splitu že prodajajo prve češnje, in sicer po 20 din kg. Dobi se že tudi letošnji luščen grah po 17 din liter. Cena krmi je po zadnjem dežju nekoliko padla. Na mariborskem trgu se je prodajalo seno 65—70 din, kislo seno pa po 40—50 din 100 kg.

Sejmi

15. maja tržni dan za živila in prašiče: Trbovlje — 16. maja tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; za konje in rogato živino: Ptuj; živalski in kramarski: Pilštanj, Razkrižje, Vojnik — 17. maja živalski in kramarski: Slov. Konjice; svinjski: Celje, Trbovlje — dne 19. maja svinjski: Maribor; živalski: Sv. Lenart v Slov. goricah — 20. maja svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Sosed izkopal pešpot. A. L. Preko sosedne parcele vodi pešpot, katero ste Vi, vstevši Vaše prednike, uporabljali že preko 30 let, in sicer za pešhojo, za vožnje s samokolnico in zadnja štiri leta tudi za vožnje z dvokolesom. Sosed Vam sedaj brani pot ter jo je napravil neuporabno s tem, da je izkopal jamo. — Sosed ni upravičen braniti Vam uporabo navedene pešpoti, in sicer v izmeri, kakor ste jo s 30 letno uporabo priposestvovali. Ako ste s samokolnico vozili že najmanj 30 let javno, brez prošnje in brez sile, Vam teh voženj ne sme braniti. Vožnja s samokolnico je večja obremenitev sosedovega zemljišča kakor vožnja z dvokolesom, zato smete voziti tudi z dvokolesom, ako ste si priposestvovali pravico do vožnje s samokolnico. Ako pa še niste 30 let vozili s samokolnico, Vam sosed nadaljnje vožnje lahko prepove in v posledici tega tudi vožnje z dvokolesom; vsekakor pa smete še naprej preko parcele hoditi. Ako se zlepega ne boste mogli poravnati, je najenostavnejše in najceneje, ako soseda tožite radi motenja posesti; morate pa to storiti najkasneje v 30 dneh, odkar je sosed izkopal jamo, odnosno napravil pot neuporabno.

Pojasnilo glede posojila. K. J. Ste lastnik posestva, vrednega 35.000 din, ki je neobremenjeno, ter bi radi dobili posojilo 10.000 din za dobo 10 let. — Mi se z izposlovanjem posojil ne pečamo, svetujemo Vam pa, da se obrnete z zadevno prošnjo na Spodnještajersko ljudsko posojilnico v Mariboru. Najbrž se boste sicer moral obvezati posojilo vrniti v dveh do treh letih,

vendar pa je zelo verjetno, da posojilnica ne bo vztrajala na izpolnitvi te obveze ter Vam bo čez dve leti rok vrnitve zopet podaljšala.

Potrebna starost šoferja. J. M. iz B. Dodatno k našemu odgovoru, objavljenem v »Slov. gospodarju« z dne 3. maja, Vam pojasnjujemo, da je starost najmanj 18 let potrebna za dovoljenje voženj z motornimi kolesi, dočim je za šofiranje avtomobilov potrebna starost najmanj 20 let.

Zvišanje rente in doklada za ženo ponesrečnega žagarja. J. R. Sp. L. Pred vojno ste se ponesrečili ter Vam je bila priznana letna renta v znesku 266 kron leta 1912. Po prevratu Vam je bila renta sicer zvišana, a le malenkostno in v nikakem razmerju s predvojno denarno vrednostjo. K renti se Vam ni priznala nikakoga doklada, češ da Vaši mesečni dohodki presegajo 1100 kron. Vaši ženi se je priznalo le 10 din mesečne doklade s pripombo, da Vam donša posestvo 50 din mesečno. Pritožili se ob izdaji navedenih odločb niste, čeprav ni bilo res, da bi Vam posestvo donšalo 50 din čistega mesečnega donosa, niti niste imeli leta 1921 1100 kron mesečnih dohodkov. — Ni zakonitih predpisov, ki bi predvidevali zvišanje rente in doklade za nazaj, pa tudi ne takih, ki bi to prepovedali. Nadalje ni točnih predpisov, kako se izračunavajo čisti mesečni dohodki. Glavna bratovska skladnica upošteva zadevna poročila okrajnega načelnstva, deloma katastralni čisti donos, deloma se sama neposredno informira, deloma se pa poslužuje nekkih tabel. Vsekakor

Vam svetujemo, da napravite prošnjo na že omenjeno glavno bratovsko skladnico v Ljubljani, naj revidira prejšnje odločbe ter Vam zvišna rento in doklado za nazaj, na vsak način pa za naprej. Kolkovati prošnje ni treba. — Vposlane nam listine, upamo, ste že dobili po pošti vrnjene.

Odstop od preužitka v doseg ločitve zakona. Š. J. Leta 1919 ste se priženili na zadolženo posestvo ter na njem pridno delali do leta 1937. Tega leta ste svojo polovico posestva, ki je bilo v celoti vredno najmanj 200.000 din, prodali svoji ženi za 45.000 din ter si izgovorili preužitek. Vaša žena je posestvo brez Vašega privoljenja izročila svojemu sinu, s katerim ste prišli v spore, ker Vam ni hotel dati preužitka in Vas naganja iz preužitkarskega stanovanja. Nato ste se poravnali tako, da so Vam namesto preužitka izplačali 8000 din odpravnine. Pozneje so Vas začeli strašiti, češ, da ima Vaša žena še razne pravice napram Vam, ker vajin zakon ni ločen, ter so Vas pripravili do tega, da ste se odpovedali preužitku in navedeni odpravnini. — Pogodbe, s katero ste prodali svojo polovico posestva pod ceno, ne boste mogli izpodbijati, ker je izgovorjeni preužitek gotovo presegal vrednost 5000 din in bi mogli pogodbo spodbijati le, ako ne bi bili dobili niti polovice prave vrednosti svoje polovice posestva. — Vaša žena ima vsekakor po zakonu pravico zahtevati od Vas, da jo svojemu premoženju primerno vzdržujete, čeprav ima tudi sama lastno premoženje. — V kolikor ste odstopili od preužitka, odnosno se odpovedali odpravnini, je šlo očividno za poravnavo med Vami, ženo in sinom-prevezemnikom. Poravnavo pa se zamore izpodbijati le v toliko, v kolikor bi bili v zmoti, ki zadeva bistvo osebe ali predmeta. Vi pa ste bili le v zmoti o tem, ali in kake pravice ima Vaša žena zoper Vas; neznanje zakona ne upravičuje do spodbijanja poravnave. — V kolikor pravite, da Vas je zastopnik žene in sina strašil, bi zamogli poravnavo spodbijati le, ako bi Vas bili do poravnave pripravili z neupravičenim strahom. Dvomimo pa, da bi mogli Vi tak strah dokazati.

Postavitev hleva in kolarnice na tujem svetu. Z. F. Vaš sosed je v letu 1914 postavil hlev in kolarnico in ste šele letos ob priliki neke občinske komisije ugotovili, da stoji prav za prav polovica stavb na Vašem svetu. Vi bi se sporazumeli s sosedom na ta način, da naj stavbe ostanejo, kjer so, dotlej, ko bi sosed svoje posestvo izročil otrokom, ali pa dotlej, ko bi morda pogorele. Sosed pa bi rad, da bi stavbe ostale na mestu, kjer so, ter da bi jih otroci podedovali. — Po zakonu ste vsekakor upravičeni, da zahtevate, da sosed odstrani stavbe z Vašega zemljišča. Ako namreč Vi veste, da je kaka tretja oseba zgradila na Vašem svetu kako zgradbo ter pri tem mislila, da je svet njen, in ako ji Vi gradbe takoj ne prepoveste, postane po zakonu tuji graditelj lastnik sveta, na katerem je gradbo postavil, in je dolžan Vam plačati le občo vrednost za dotični svet. Potemtakem ste upravičeni staviti poljubne pogoje in ako jih sosed ne bi hotel sprejeti, smete zahtevati takojšnjo odstranitev stavbe. — Opozarjamo Vas, da bi sosed s tem, ako je 30 let stala njegova stavba na Vašem svetu brez prošnje, dotični svet tudi priposestvoval, tako da ne bi imeli Vi niti pravice zahtevati občo vrednost posestva.

Sosed zahteva povračilo pomotoma plačanega davka. J. T. Leta 1914 je sosed kupil neko zemljišče v bližini Vašega zemljišča, ki je bilo takrat še last Vaše pratašče, po pomoti občinskega tajnika pa zadeva v zemljiški knjigi, odnosno pri davčni upravi ni bila pravilno vpisana, radi česar je sosed plačeval od leta 1914 do 1939 davek od sedaj Vaše zemlje. Sosed zahteva, da mu povrnete vse za Vas, odnosno Vaše prednike plačane davke. — Sosed je vsekakor upravičen, da zahteva povrnitev davkov, ki jih je plačal za Vašo zemljo, ker je storil to po pomoti in bi morali po zakonu davke plačati Vi. Ker ste zemljo pridobili od sorodnikov, jamčite tudi za davke, ki bi jih morali plačati sorodniki, tako, da morate pač plačati davke tudi za dobo, ko še niste bili Vi sam lastnik, torej vse do leta 1914 nazaj.

Na posestvu še naprej »avžvat«. P. S. P. Vi ste lastnik posestva do polovice, druga polovica pa je v lasti Vaše žene. Vprašate, ali sme Vaša žena izročiti svojo polovico posestva otroku, ki Vam ni ljub in bi raje izročili posestvo drugemu otroku. — S svojo polovico posestva lahko žena poljubno razpolaga in ni vezana na Vaš pristanek, odnosno odobritev osebe prevzemnika. S tem, da je žena izročila svojo polovico posestva otro-

ku, pa ne sme posegati v Vašo pravico »avžvanja«, odnosno gospodarjenja na Vaši polovici posestva. Ako bi prišlo med Vami in med prevzemnikom žene polovice posestva do kakšnih sporov radi gospodarjenja, bi moralo o tem odločiti najprej nesporno sodišče. Ako se v nespornem postopku ne bi mogli domeniti, bi pač morali nastopiti pravno pot. V glavnem torej velja, da s svojo polovico posestva lahko vsak poljubno razpolaga, da pa je potreben sporazum, ako gre za gospodarjenje, odnosno upravo vsega posestva.

Posojilo na obroke zaščitenim kmetom. V. P. Vprašate, kdaj bo vlada priskrbel zaščitenim kmetom posojila na obroke. — Doslej zadevna naredba še ni izšla. Svetujemo Vam, da si v primeru, ako je Vaše posestvo obremenjeno z zastavno pravico za kak dolg, izposlujete nadaljnje posojilo pri dotičnem zavodu, odnosno osebi, ki Vam je dala prvo posojilo, odnosno, ki je vknjižena na prvem mestu. Drugi zavodi namreč zaenkrat ne dajejo posojil, ako jim ni zasigurana zastavna pravica na prvem mestu.

Dolžnik odšel neznan kam. H. L. Nekemu znancu ste pred leti posodili par tisoč dinarjev. Takrat je bival v Mariboru, nato pa se je preselil v Celje, od tod v Ljubljano, iz Ljubljane pa je odšel neznan kam. Pozvedovali ste že za njegovim sedanjim bivališčem, pa ga niste mogli doznati. Radi bi pa zanj zvedeli na najcenejši način. — Najbolje bi bilo, da pod danimi pogoji upnika prijavite radi prevare. Prevara bi bila podana v primeru, ako Vas je upnik z lažnim predstavljanjem ali prikrievanjem ali s potvarjanjem činjenic dovedel v zmotu, radi katere ste mu posodili denar. Taka goljufiva pretveza bi bila podana, ako Vam je v določenem roku obljubil posojilo vrniti, pa Vam ga ni vrnil bodisi po lastni krivdi, ker je sredstva, odnosno denar porabil za druge potrebe, bodisi iz razloga, ker je špekuliral na zaslužek, o katerem je moral v naprej vedeti, da ni siguren. Ako je sum pre-

„Slov. Gospodar“ stane:
za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

vare podan, napravite zadevno prijavo na državno tožilstvo ter se kazenskemu postopanju pridružite kot zasebni udeleženec; obenem prosite, naj predlaga državno tožilstvo izdajo tiralice all vsaj izsleditev upnika potom »Policijskega glasnika«.

Odbitek od računa radi nepopolne izgotovitve dela. Zastaranje. F. in A. K. S tesarskim mojstrom ste se dogovorili, da Vam bo napravil ostrešje proti plačilu 50 din za kvadratni meter, v resnici pa Vam je računal 62 din in ni dal vseh prituklin, kakor bi jih po dogovoru moral. Višjo odmeno ste sicer priznali, odtegnili pa ste 350 din, ker mojster ni dal vseh dogovorjenih prituklin. Mojster Vam grozi s tožbo. — Ako mojster ni svoje pogodbene dajatve v redu izpolnil, ste upravičeni svojo protidajatev primerno, odnosno sorazmerno znižati. Saj mojster svoje dajatve prav za prav še ni povsem izpolnil in radi tega ne more upravičeno zahtevati plačila cele dogovorjene odmene. Ako pa smatra mojster, da je svojo dajatev že izpolnil, odnosno delo izvršil, je pa njegov zahtevek na plačilo odmene že zastaral, ker gre za terjatev obrtnika, izvirajočo iz obrtnega obrata, ki se mora uveljaviti v treh letih. Zastaralni rok bi se prekinil, ako bi Vi terjatev priznali, odnosno obljubili plačilo; posamezna plačila prekinejo zastaranje le, ako so bila dana kot odplačila. Po zadnjem priznanju ali odplačilu začne teči nov triletni zastaralni rok. — V primeru pravde navajajte to, kar ste nam napisali, in ugovarjajte zastaranje tožnikove terjatve. Ako Vam je mojster res že enkrat obljubil popustiti dolg, ugovarjajte tudi to; popust vsekakor drži, oziroma je mojster nanj vezan in ga ne more enostransko preklicati.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Petrova hudobija se razkriva

Marko Kozjak je kmalu prišel v dvorano. Žalost in starost sta ga že zelo strli, da skoro ni bilo spoznati nekdanjega ko-

renjaka. Pa cigan ga je spoznal takoj, pristopil je k njemu in rekel: »Ne poznaš me več, vidim. Tudi jaz sem imel nekdanj mladega sina, kakor ti, pa umrl je od tvo-

jega udarca. Vidim, da sem se dovolj maščeval za to. Povem ti samo še to, kdo mi je pri tem pomagal.« To rekši, se skloni in Marku tiho na uho pove: »Tvoj brat Peter mi je tvojega sina prodal in izdal!« Komaj je Marko to čul, se mu zamegli pred očmi in zvrne se v omedlevici na tla.

Opat prestrašen veli, naj cigana zvezanega odpeljejo in zapro. Marka odneso v njegovo celico. Vsi so menili, da ne bo preživel te omedlevice, obenem pa so ugibali, kaj neki mu je cigan tako strašnega povedal. Opat pošlje tudi sla v grad gospodu Petru sporočiti, naj hitro pride v samostan, ker mu je brat morda blizu smrti. Mislite si, kako tesno je postalo Petru pri srcu, ko je zvedel, kaj se je zgodilo. Kaj če je cigan bratu razodel njegovo hudodelstvo? Ves zmeden je prišel v samostan, kjer ga je sprejel opat in ga peljal k bratu, ki je še vedno ležal brez zavesti.

(Dalje prihodnjič)

Če hočete biti zares dobro
in poceni oblečeni, obiščite
482 manufakturo

ČEŠKI MAGAZIN, MARIBOR, pri glavni policiji,

kjer dobite največjo izbiro po najnižji ceni in
najboljši kakovosti. Brezobvezno se lahko pre-
pričate. Velika odprodaja ostankov za polovič-
no ceno. — Krojaške potrebščine!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Pošten hlapec, vaje živine in kmečkoga dela,
se sprejme. Anton Šuman, Sv. Marjeta ob
Pesnici. 851

Mlinar, dobro izvežban v vsaki meljavi, ter uče-
nec se sprejmeta takoj. Kocbek Alojz, mlin in
oljarna, Sv. Jurij ob Ščavnici. 849

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober
zaslužek — existenco. Pišite: »ANOS« Mari-
bor. 383

Sodarske pomočnike sprejme takoj pri dobri pla-
či in prosti hrani ter stanovanju za takojšnji
nastop Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 862

Vajenka za kuhinjo, najmanj 18 let staro, sprej-
me za poletno letovišarsko sezono Hotel Za-
nier, Sv. Pavel pri Preboldu. 865

Šivilja s kavcijo, ki bi pomagala v trgovini, se
sprejme takoj. Ponudbe na upravo »Slov. go-
spodarja« pod šifro: »Maribor 879«.

Kuhinjska učenka se sprejme. Restavracija Uni-
on, Maribor. 875

Odra, oženjen par, sprejme I. Posch, Rošpoh pri
Kamnici. Dobi nasajeno njivo. 876

Mlad, mlajiv zakonski par brez otrok, več v
vseh panogah umnega gospodarstva, želi pri-
merne službe. Naslov v upravi. 881

POSESTVA:

Prodaj hišo, primerna za obrtnika, glavna ce-
sta. Budina 37, Ptuj. 844

V Kozjem je naprodaj nova enostanovanjska hiša
z vsemi pritličnimi prostori na izredno lepi
legi, tik glavne ceste. Zelo primerna za upo-
kojenca ali obrtnika. Velik vrt in sadni nasad.
Cena 38.000 din. Pojasnila daje: Kranjc Adolf,
p. Kozje. 860

Kovačija na prometnem mestu se odda v na-
jem. Grad Radvanje, pošta Maribor. 855

Trgovski lokal z inventarjem in pritliklinami se
da v najem na prometni točki v Slovenskih
goricah. Naslov v upravi. 846

Lepo posestvo, 6 oralov zemlje, prav poceni pro-
da J. Hebar, Senik 11, p. Sv. Tomaž pri Ormo-
žu. 873

Lesni trgovci pozor! Posestvo 80 oralov, 50 ora-
lov gozda za sekanje, ugodna sprava lesa, po-
ceni naprodaj. Špes, Jursna vas št. 7, p. Tinje,
postaja Slov. Bistrica. 871

Pozor upokojenci, rokodelci! Naprodaj njiva,
vrt, hiša z gospodarskim poslopjem. Poleg far-
ne cerkve Vojnik. Vprašati: g. Hriberšek, Voj-
nik 112. 877

RAZNO:

Prodaj gepelj, tvrdke Ježek PZ 1, in 8 m trans-
misije in predležje (Vorgelege). Cena po do-
govoru. F. Fingušt, Brezula 16, Rače.

Šivalni stroj poceni prodaj. Trgovina Meljska
cesta 9, Maribor. 858

Kobilo, prvovrstno, za težko vožnjo, 4—8 let,
kupim. Arbeiter, Maribor, Dravska 5. 857

Posnemačnik in smetalnik »Alfa«, nov, cenejša.
Pri grajskem urarju Jan Ignacu, Maribor. 856

Vrtno garniture, sončnike, ležalne stole, fotelje
dobavlja najceneje »Obnova« F. Novak, Jur-
čičeva 6. 853

Kupujem kalane hrastove doge. Dober plačnik.
Sodarstvo Sulcer, Maribor, Vojašniška 7. 848

Mlinske stroje kupim za majhen valjni mlin. J.
Miklavčič, p. Ivanjci. 872

Žagano vinogradno kolje prodaja poceni lesni tr-
govec Pistor, Maribor, Mlinska 18. 867

Kdor oglašuje — napreduje!

Lepa žena ima
več uspeha!

Za nežno kožo

ELIDA
MILA

Za žene, ki imajo rade
naravni vonj pri milu:
ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG

Kose, srpe, zajamčeno najboljše kakovosti, škro-
pilnice za vinograde in vrtove, vse poljsko
orodje in drugo železnino, sveže specerijsko
blago, **Weekove kozarce** za vkuhanje sadja
in sočivja, dobite po najnižjih cenah pri Jos.
Jagodiču v Celju, Gubčeva ulica — Glavni trg.
863

Devet let staro deklico oddamo v službo, tudi
za svojo. Občinski urad Grajena, pošta Vur-
berg. 866

Vabilo na XXIX. redni občni zbor Kmečke hra-
nilnice in posojilnice v Hočah, ki se bo vršil
21. maja 1939 ob pol devetih predpoldne v
uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje za-
pisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo
načelnstva in nadzorstva. 3. Odobritev račun-
skega zaključka za leto 1938. 4. Sprememba
pravil. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slu-
čajnosti. Če bi ob napovedani uri občni zbor
ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi
občni zbor, ki bo sklepal veljavno neglede na
število navzočih. — Odbor. 870

Vsak naj se prepriča, da kupi najceneje ostanke
iz raznih tovarn pri »Starinarju«, Zidanšek,
Maribor, Kroška 6: svile, delena, oksforta, belo,
plavo in rjavo platno, cvircajg za ženske ob-
leke, blago za plašče, inlet, močno blago za
rjuhe od 12 din, fantovske hlačke od 14 din,
moške in ženske srajce, kombineže, predpasni-
ki, oblekce od 12 din, 50 komadov novih mo-
ških oblek, volneno blago, od 270 din. 878

Bencinski motor 8 ks. naprodaj. Uranjek Franc,
Planina 17, Fram. 880

ZA BIRMO

850

otroški sandali od 12 din dalje, ročno delo. Bele
nogavice za otroke od 2.50 din dalje, svileni tra-
kovi, venčki, pajčolani v veliki izbiri, najceneje pri
»Luna«, Maribor, s a m o Glavni trg 24.

Zahvala.

Ob bridki, prerani izgubi našega
ljubljenega, nepozabnega soproga, oče-
ta, brata, svaka, gospoda

IVANA JARC

smo dolžni posebno zahvalo g. zdrav-
niku dr. Pihlerju za njegov posebni
trud v zdravljenju. — Pri pogrebu se
iskreno zahvaljujemo vsem za izkaza-
no sočutje žalosti in spremstvo na raj-
nikovi zadnji poti. Posebno se zahva-
ljujemo preč. gg. duhovnikom, veleč.
g. kanoniku Čížeku iz Jarenine, g. A.
Sparlu iz Maribora za daritev sv. ma-
še, domačemu g. župniku in g. bogo-
slovcu Gunglu za njihove ganljive po-
slovilne govore ob grobu, vsem spo-
štovanim pevcem za lepe žalostinke,
občinskim odbornikom z g. županom
za častno spremstvo in vsem daroval-
cem krasnih vencev.

Iskrena zahvala tudi vsem drugim
od blizu in daleč, ki so v tako obilnem
številu spremili našega ljubega rajne-
ga k večnemu počitku.

Vsem iskren: Bog plačaj!

Sp. Sv. Kungota, 7. maja 1939.

Žalujejo rodbine: Jarc, Drozg,
Šraj, Šerbinek ter ostalo sorod-
stvo.

Razpis del

Mestna podjetja, Maribor, razpisujejo za
leto 1939/40 sledeča tekoča dela in doba-
ve za vzdrževanje zgradb in drugega:

kleparska, steklarska, pečarska, mizar-
ska, zidarska, pleskarska in slikarska de-
la, vzdrževanje stolpne ure, dobavo želez-
nine in gradbenega materiala ter dobavo
barv in čopičev.

Vsi potrebni podatki se dobijo med po-
slovnimi urami od 8 do 12 pri Premožen-
ski upravi Mestnih podjetij, tehnična pi-
sarna, v Franciškanski ulici 8, kjer je vlo-
žiti tudi zapečateni ponudbe do 20. maja
1939.

Maribor, dne 5. maja 1939.

MESTNA PODJETJA,
MARIBOR

861

Januš Golc:

Spominski zaušnici

(Konec)

Prvi spominski udarec

V naši župniji se je udeleževal dolga desetletja kot sadni strokovnjak Koferec Tona. Razumel je cepljenje po starem, pa tudi novega načina odgoje sadnih dreves se je nekje toliko nagledal, da so ga klicali, če je kateri obnavljal sadovnjak.

Dolgi, začikani, dobrodušni in že seve davno rajni Tona je pripravil tudi pri nas oporne kolce, drevescem je prirezal korenine in krone ter je pripravil v nekaj dneh vse za sajenje.

Koferc je prepričal očeta, staro mater in mater, da morajo biti posajena vsa nova drevesa en dan. Ta dan pa bi naj bil v kolendrih naše hiše za vse čase domač praznik.

Zbotal je iz cele fare postopače, da bodo pri mesu in vinu njemu na razpolago, za zakopavanje jam, ker saditi je hotel prva drevesa sam domačim in drugim v pouk.

Od Koferca nastavljeni praznični dan za našo hišo je bil enkrat v začetku aprila 1895.

Ob sedmi uri zjutraj je bilo pri vsaki blizu do vrha zasuti jami pripravljeno drevesce ob že zaprtem kolcu.

Sadjar Koferc je peljal vse prebivalce naše hiše v sadonosnik.

Postavil se je k prvemu drevescu, se odkril in isto smo storili vsi drugi. Prijel je mene kot prvega in tedaj še edinega domačega sina za roko. Moral sem prijeti z levico za kolec, z desnico pa drevesce. Tona je vzel lopato in je obmetaval korenine drevesca z drobno zemljo. Meni je velel, naj skrbno pazim, kako zasipava korenine, katere sem stresal na njegovo zapoved z naglim privzdigavanjem debeleca, da bi se zemlja lepo razdelila in sprejela male koreninice pod svojo odejo. Drevesce je bilo hitro obsuto z zemljo, katero sem moral še na lahko pohoditi. Za tem je vzel sadjarski mojster mekovo tito in me opozoril:

»Poba, dobro glej, kako se priveže zasajeno drevesce h kolu!«

Prva jabolčka je bila s koreninami po vseh tedaj novodobnih pravilih v zemlji in privezana. Koferc je pobral z levo klobuk s tal, z desnico pa mi je primazal zaušnico, da sem se zavrtel parkrat krog sveže zasute jame. Nenadoma in s toliko slovesnostjo pripeljana zaušnica je vse presenetila do onemoglosti.

Šele tedaj, ko sem bruhnil jaz oklofutani v glasen jok, so zarežali babica v Koferca:

»Ferdamani čikar, si li mar ponorel, da biješ nedolžnega otroka?«

Ded je komaj čakal na ta odgovor. Pokril se je pokazal z desnico proti meni in razložil klofuto z besedami:

»Fantek bo bodoči gospodar te domačije in bo vlekli glavni dobiček ravno iz novega sadnega nasada. Z udarcem po licu sem mu moral zabiti v glavo, kako se posadi pravilno mlado drevesce, ker od tega je odvisna vsa bodočnost in dobičkanost drevesa. Poba bo pomnil in znal od tega slovesnega trenutka do smrti, kako treba zaupati zemlji drevesce, da rodi pozneje dober in obilen sad!«

Ravnokar navedeno tolmačenje praznične zaušnice je zadovoljilo vse. Kaj sem hotel jaz, za bodočega gospodarja s klofuto potrjena reva? Obrisal sem si z rokavom solze, izpljunil žalost in bil prepričan, da je bil Koferec udarec od ljudske navade predpisan obred.

Zaušnica pri novem mejniku

Dobro leto za zasajenjem sadonosnika je kupil oče na sodni dražbi za 4000 goldinarjev veliko posestvo že tedaj rajnega starega Dračkega v sosedni

župniji Buče. Z vsemi mejaši se je sporazumel mirno kot novi gospodar obsežne Dračkovine, le Pokličev Juzl ni hotel priznati stare razmejitve v gozdu.

Nekega jutra so se zbrali pri nas na domu nekateri občinski možje z oblastnim zemljemerem. Pri razmejitveni komisiji je bil tudi neizogibni Koferec Tona v ylogi postavitelja novega, po mapi določenega mejnika.

Koferc je prinesel od nekod na levi rami dolg kamen, v desnici je držal košaro z lončenimi in steklenimi črepinjami. Meni je naložil trebežnico.

Komisija je krenila na pot v gozd na sporno mesto. Mlad zemljemerec je meril s trakom po tleh in s šestilom po mapi dolgo časa, preden je stopil na odmerjeno ter preračunano točko in zaukazal:

»Vi dolgi mož tamle, tukaj izkopljite in usadite novi mejnik!«

Začikani Tona je izkopal lastnoročno s trebežnico luknjo tako, da je lahko sprejela dve tretjini za mejo določenega kamna. Na dno luknje je izsul iz košare črepinje in šele na te je položil mejnik. Preden je začel zakapati kamen, se je razkril in je opravil gologlav to slovesno delo.

Ko je pohodil in poteptal skrbno zemljo krog mejnika, je pobral z levico klobuk, z desno roko pa zagrabil mene in me potegnil tik k obmejnemu kamnu. Pokazal mi je s kazalcem desnice drugi mejnik na bregu, me obrnil in meril s prstom v dolino proti tretjemu mejniku, katerega je priznaval Poklič z onim na vrhu od nekdanj kot pravilna. Kakor hitro sem potrdil, da sem si ogledal vse tri mejnike, me je klofutnil, da je kar zapelo in odjeknilo daleč v gozd.

Odmev spominske zaušnice se še ni bil povsem porazgubil, je že pestil mladi zemljemerec Koferca in mu metal v obraz psovke z očitki skrajne posurovelosti in naravnost ponorelosti.

Začikani potegon se je smejal razbesnelemu zmerjanju gospoda. Ker se ni pridružil zemljemerčevemu nastopu nobeden od navzočih, se je še on pomiril in poslušal Koferecovo pojasnilo o upravičenosti in zakonitosti klofute ob novem mejniku.

Tona je podnavkval neizkušenega zemljemerca in mene takole:

»Gospod, čisto zastoj ste se razpihali na jezno plat. Tale pobič bo bodoči Golcčev 'birt'. Po tej zaušnici bi lahko Poklič ali kateri drugi stokrat predstavil mejnik, mladič bo pomnil do smrti dobro, s katerim kamnom, na katerem mestu in s katerima pogledoma na hrib in v dolino smo določili in uravnali danes mejo!«

Debela zmeta

V zgodnji mladosti sem prejel dve spominski zaušnici, ki bi me naj ustoličili za naslednika rajnemu očetu. Malokdo se je tako debelo zmotil s slovesnim oklofutanjem kakor Koferec Tona, ko je mazal mene s svojo šapasto dlanjo ob priliki zasaditve prvega drevesca v novem sadonosniku in pri razmejitvi v gozdu.

Eno leto po teh udarcih so me odpeljali oče radi tega, ker sem baje preveč nagajal iz prirojene živahnosti babici, v Celje, kjer so me vpisali v gimnazijo.

Dokončal sem srednjo šolo in bogoslovje, a nikdar nisem nasledil očeta na domu.

Prav dobro sem si pa zapomnil do danes, kako se pravilno usadita sadno drevesce in nov mejnik!

Vsi ki potujete, ne pozabite**na novi vozni red!****Dobite ga za 2 din v Tiskarni sv. Cirila****Nov redilni prašek za prašiče**

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

MOSTIN

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvostvorne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 16 din.

Za boljše izrabljanje poštne priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. 106

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedu in telet. Veliki zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistro ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar, 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Za mesec maj

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Marijino: velikost 20 cm 44 din, 25 cm 50 din, 30 cm 50 din, 35 cm 94 din, 37 cm 102 din, 50 cm 172 din, 60 cm 300 dinarjev.

Marija Brezmadežna: velikost 12 cm 8 dinarjev, 15 cm 12 din, 21 cm 30 din, 25 cm 56 din, 30 cm 62 in 70 din, 42 cm 70 din, 42 cm 150 din, 60 cm 300 din.

Lurška Marija: velikost 16 cm 12 din, 20 cm 40 din, 25 cm 50 din, 37 cm 102 din, 50 cm 160 din.

Marija z Jezusom: velikost 35 cm 70 din.

Pri naročilu napišite velikost in ceno!

Priporočamo se za naročila!

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

MALA OZNANILA

RAZNO:

Škropilnice za vinograde Jessernigg kakor tudi vse posamezne dele za te škropilnice, bambusove cevi, škropilnice za sadje, žveplalnike in drugo železnino dobite po jako zmernih cenah v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. 338

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mehenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 329

Klobuke vseh vrst, barve in kvalitete, vsi doma izdelani ter proti dežju impregnirani, dobite najceneje pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10—25 din se sprejemajo. 818

Cepljeno trsje prodaja Turin, Modraže, Studenice Pri Poljčanah. 515

Prodajamo sadike vsako nedeljo v Trnovski vasi, vsak petek pa v trsnici v Ptujju. Imamo še na razpolago nekaj sadnega drevja, sadne divjake, vinsko trsje in prtilične vrtnice. Se priporoča trsnica in drevesnica Čeh, Trnovska vas, Sv. Bolfank v Slov. goricah, Ptuj. 263

Vulkan-kose, najboljše kakovosti, v vseh dolžinah, za letošnje koso dobite v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. Vsaka kosa je jamčeno dobra. 837

Krapinske toplice

Starodavno, znamenito radioaktivno kopalnišče in zdravilišče. Uspešno zdravi revmatizem, išias, giht, ženske bolezni itd. Zdravljenje z blatom, kopanje v hiši, novo zidani veliki bazen na prostem, dobra hrana, nizke cene, znatni popusti za čas pred in po sezoni, pavšalne kure, lasten avtobus na postaji Zabok-Krapinske toplice, brezplačna železniška vožnja ob povratku itd. Zajtečajte prospekte! 709

**Dober svet
gospodinjam, ki
ne perejo same...**

Perilo kupujete vendar same, zato naj bi kupovale tudi milo same! Ne samo vonj perila, temveč tudi njegova trajnost je odvisna od mila. S Schichtovim terpentinovim milom pratisse pravi perilo tako negovati, kakor si želi vsaka dobra gospodinja.

Schicht
terpentin milo

SCHICHT DVO

TERPENTINOVNO MILO

Židajte poceni! Nosilce, betonsko železo, ograje, cevi, vsakovrstno okovje dobite zelo poceni, rabljeno, ali vendar dobro ohranjeno pri trdkri Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14 in v podružnici vogal Ptujjske in Tržaške ceste. 597

Kmetice! Bučno in drugo seme zamenjate najbolje v tovarni olja, Maribor, Taborska 7, pri dravskem mostu. Dobite poceni bučne otrobe in pr. 785

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 581

Cepljene trte, korenjake in pritlična sadna drevesca kupite najceneje pri: Ivan Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 192

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krepapirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptujju.

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

DENAR

Okraj Dravograd! Mežiška dolina! Nove hranilne vloge vsak čas izplačljive — sprejema in obrestuje do 5% ter daje kratkoročna posojila Hranilnica in posojilnica pri D. M. na Jezeru v Prevaljah. 514

Za birmanke krepdešine

beli 12 din, saten beli 20 din, pyke beli 14 din se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15 676

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Abt. 90

Podaljšaj si življenje!

Življenje se lahko podaljša, boleznj se lahko preprečijo, ozdravijo; slabi se lahko okrepijo, hirajoči učvrstijo, nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezni? Oslabelost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih reči.

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja, ožive tvojo čut, te napolnijo z novimi upi in uprav to pot ti pokaže razprava, ki jo dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in popolnoma brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu živci in mišičje ojačijo, kako se dajo utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabeledost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov boleznj popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona Vam bo nudila mnogo prijetnih uric.

Poštno nabiralno mesto:
Ernest Pasternack, Berlin 50,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

ZA BIRMANCE, BIRMANKE

velika izbira gotovih oblek kakor tudi v raznem volnenem in svilenem blagu po metru po zelo ugodnih cenah v manufakturni trgovini

J. Preac, Maribor, Glavni trg 13.
Zaloga »ABOZA« oblek.

Lepenka vseh vrst, ovojni papirji

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

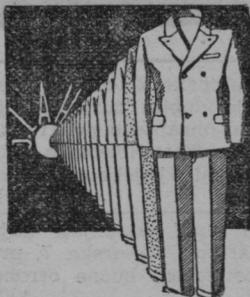
POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristinobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »T« z vsebino 4 m volnenega blaga za ženske obleke v najmodernejših vzorcih za ceno »T/1« 100 din, »T/2« 130 din; pri naročilu prosim navedite barvo. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvirncajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust! Neprimerno vzamemo nazaj in zamenjamo. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago! Prepričajte se tudi Vi in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite tri znamke po din 1.50! 816

Najlepše in najnovejše vzorke za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtismemo na platno v prodajalni **TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7**

Klobuki,

obleke, 441
perilo,
čevlji
i. t. d. i. t. d.

velika izbira in najugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.